DP BALTIC CAMP AT SEEDORF



1946 – 1947

Mūsų mielai giminaitei
M. Baltrukonienei

Dėkingi:
Kazys ir Petrė Baltrukoniai

This book contains 184 pages with 249 photographies. Photos by V. Augustinas (pages 79, 80, 81, 82 and 83), by Br. Gross (Latvian section) and by S. Narkeliunaite (UNRRA, Lithuanian and Estonian sections). Printed in Germany by Broschek & Co., Hamburg 36. Published 1000 copies

DP BALTIC CAMP AT SEEDORF



PREPARED BY
S. NARKELIŪNAITĖ
ARTIST J. STEPONAVIČIUS
PUBLISHED BY UNRRA
TEAM 295 B.A.O.R

UNRRA

TEAM 295



Mr JEAN DUBOIS
Director UNRRA Team 295



Gr. Capt. G. M. TYRRELL
Director UNRRA Team



Mr. EGL ROED
R. E. S. Officer



Mr. Dr KARAULNIK
Medical Officer



Mrs. R. BRUGVIERE
Principal Welfare Officer

Mrs. E. KALATZ
Welfare Officer



UNRRA Team 295 began its work at Seedorf on the 18th July 1945. Mr. Jean Dubois (Belgian) was appointed as Director, and is as such now. On the first days of their work UNRRA Team 295 took care of Russians, about 1.500 subjects. After their repatriation to Soviet Russia, 10.000 Poles were transfered to his camp instead of them. In March 1946 after a part of Poles repatriated, others were transfered to other polish camps, Balts were transfered from Doerverden, Buxtehude, Fischbeck, Alt-Garge and other camps here. There are about 5.000 of them. According to nationalities there are 2.103 Lithuanians, 1.700 Latvians and 200 Estonians. So in that way UNRRA Team 295 took care of 16.000-DP's. At the moment UNRRA Team 295 administrates three camps: Seedorf, Kuhstedt and Blumenthal. Previous UNRRA Teám 295 took care of 7 camps. But later they were closed and the people transfered to Seedorf camp.

To administrate the camp DP's also help through their national committees previous and now through the General Welfare Committee.

On the 18th July 1946 UNRRA Team 295 celebrated its one year anniversary. On this occasion this album is published and devoted to commemerate the work and life of UNRRA Team 295 and all Balts, residing in this camp.



Mr. AUG. DE BACKER
Supply—Warehouse—Transport—Messing Officer



Mr. V. ISAAC
Former Messing and Transport Officer



H. G. GARDNER
Administrative Officer



UNRRA Team 295, General Administration Office

GENERAL ADMINISTRATION OFFICE



Mr. J. KAZLAUSKAS
Chief secretary-interpreter



Daily DP strength



Mr. VL. SADAUSKAS
Registratar



Clerks of the Lithuanian General Office



Mr. H. R. AUSTER
Transport Assistant



E. KUUSIK
Secretary of Estonian national leader



Maintenance office—Mr. De Backer and fellow labourers



Mr. J. JUSKEVICS
Mr. De Backer's Assistant



Drivers and workers of Food Stores with their former Messing Officer Mr. ISAAC



Drawing rations from the canteen



Titi starts his jeep


For lunch all transport lines up

GUESTS IN THE CAMP



Mr. Greenwood UNRRA F. S. O. (H. Q. Celle) visiting the Lithuanian secondary school.
On his left Mr. J. Dubois, Director UNRRA Team 295, and on his right Mr. A. De Backer



UNRRA Director for Europe, General Morgan visiting Seedorf

From time to time the camp is visited by high Army or UNRRA visitors, who become aquainted with DP's conditions of life. Particularly a High Visitor arrived during the Feasts of Easter. That was General Morgan—UNRRA Director for Europe. Bouquets of flower and congratulation speeches were delivered by national leaders. Each nationality arranged an reception in its area. The street, which General Morgan entered the camp, was named after him, in front of UNRRA general offices streamed four flags of Great Britain, Lithuania, Latvia and Estonia.

Visitors visiting the camp are interested not only in DP's conditions of life, but in their spiritual culture. At many concerts with programmes fullfilled by national art amateurs, they had an opportunity to know DP. people. The national exhibitions, which were arranged by the Balts on the anniversary of UNRRA Team 295, gathered many guests, who were surprised to see so many beautiful works of art.



The High Guest is congratulated by a representative of Seedorf Camp

HEALTH



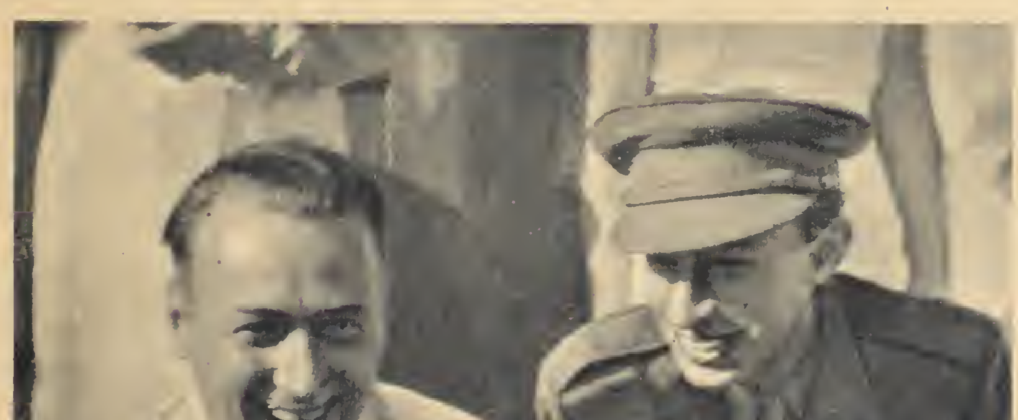
Medical staff and medical officer Mr. Dr. Karaulnik



A part of medical staff



Dr. R. TRUMPAUSKAS
Manager of the Hospital



[redacted]

Dr. Jerums, former manager of hospital, and UNRRA medical officer Mr. Dr. Karaulnik



One of the daily views at the dispensary. Dr. Iyinskis inspecting patients



Carefully filled teeth, by dentist Mrs. Kazlauskiene



Mother is happy, when her child is healthy



Visiting of hospital



Medical assistance is bestowed in serious matters. .



. . . and in small matters as well



Medical personnel lets out patients to be raved



Common view of the hospital

IN the camp too a medical service was organised. There is a Hospital, with 40 beds, Nursing Home, for children, and two Sick-Bays, first taken care of by Lithuanian and then by Latvian medical service, and also a separate wound-dressing room.

In the hospital as well as in the Sick-Bays almost all in the camp living physicians of various nationalities are engaged.

Many medical sisters and assistants are employed besides the physicians. Often medical help is given to inhabitants and only in serious cases or for operations were the patients transported to the German Hospital, not far away from the town. If necessary there also were made X-ray examinations.

It is understood that the medical assistance can be given only within the limit of existing conditions. The medical offices and the camp are supplied with medicine and medical implements in a very scarce manner and in special cases the patients have to supply themselves any medicine not easily obtained.

In general, the health's conditions of the camp are not satisfactory; an all around weakness of the inhabitants could be observed. The food is dry and the vitamins taken out. Such is the general state of all DP's living in the camp. The insufficient housing makes itself shown on the health condition of the inhabitants. They are forced to live in a very crowded manner, a family of many persons has to live in a little room, which serves them as bed-room, working room and as kitchen for the whole day.


LIETUVA • LATVIJA • EESTI
LITHUANIA
LATVIA
ESTONIA



Lithuania, Latvia and Estonia are waiting for the dawn of their independance



400 - ais lietuviškosios knygos metais

1547 — 1947



Lietuva tremtyjė

Lithuania in exile



Mūsų akys ir širdys nukreiptos brangiojon Tėvynėn ...
Our eyes and hearts are looking towards our dear native country ...

LIETUVIAI SEEDORFE

Lietuviai Seedorfo stovykloje pradėti įkurdinti 1946 m. kovo mėn. pradžioje. Pirmieji čionai atvyko lietuviai iš Montgomery vardo stovyklos Doerverdene. Tuojau pat atkelti Buxtehudės ir Bremervoerdės lietuviai. Nedidelis kiekis lietuvių atvyko ir iš Alt Gargės bei Fischbeko. Tuo būdu stovykloje susidarė per 2.400 asmenų lietuviškoji bendruomenė. Jos santykiams su vietine UNRRA ir su kitomis stovykloje gyvenančiomis tautybėmis palaikyti pradžioje veikė Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Komitetas, o vėliau, karinei valdžiai jį panaikinus, Lietuvių Vyr. Gerovės Komitetas. Komitetai tvarko visą bendruomenės socialinį ir kultūrinį gyvenimą.

Santykiai su vietine, mus globojančia, UNRRA visą laiką buvo geri. UNRRA vadovybėje, ypač jos direktoriaus p. J. Dubois asmenyje, lietuviai tremtiniai rado didelį jų reikalų ir iš viso DP gyvenimo supratimą. Šitai padėdavo lengviau pergyventi skaudžias valandas, kurių bandymams mus buvo pastatęs DP likimas. Jis, kaip mažos tautos sūnus (belgas), sugebėjo mus labiau suprasti, negu kiti. Šios rūšies žmones mes visada minėsime su meile ir pagarba.

Su kaimynais latviais ir estais lietuviškosios bendruomenės santykiai buvo korektiški, o kultūrinis gyvenimas vyko draugiško bendradarbiavimo ženkle.

LITHUANIANS AT SEEDORF

Sime April of 1946 started lithuanian settlement at Seedorf. The first newcomers arrived from the Montgomery's camp at Doerverden. Just upon a time arrived transferred from Buxtehude and Bremervoerde. Some others arrived from Alt Garge and Fischbek. By this way there were nearly 2.400 persons gathered and picked up from the various camps and envirous Lithuanian Assotiation Committee started to fulfil a duty of linkmen with the local UNRRA's Team. But Mil. Gov. closed the Committee and therefore according to the new rules there has been organised a Welfare Committee, which leads all community's social and cultural business.

The relations with UNRRA's tutors for the colony are durable good. Mr. J. Dubois, the Director, was the best protector for the Lithuanian community and we found in his person a large and deep understanding of our needs. He is a representative of a small nation (Belgian) and therefore the mutual understanding was easy. We shall mention such a kind of our tutors with thankfulness ans esteem.

There have been all correct relations with our brothers baltes estonians and latvians at the camp. Our cultural life, exhibitions and performences demonstrated our soliderity and common aims.

BAŽNYČIA

Kai, atvykę į naujas Seedorfo patalpas, tvarkėme ir ruošėme gyvenamuosius barakus, stovyklos inžinieriaus buvo susirūpinta bažnyčios įrengimu. Ji įruošta taip pat mediniame barake. Pastatytas gražus lietuviško stiliaus altorius, parūpinti visi kiti bažnyčiai reikalingi įrengimai, o ant stogo iškeltas kryžius,kuris vakare ir naktį elektra apšviečiamas.
Šiokiadieniais, o ypač šventadieniais bažnytėlė esti pilna žmonių. Kiekvienas susiranda valandėlę laiko pasimelsti. Karšta malda veržiasi iš krūtinės. Per gegužines, birželines, per Adventą ir Kalėdas meldžiame Dievą, prašydami stiprybės ištverti tremtyje ir veikiai sugrįžti į laisvus mūsų namus.
Katalikų parapijos reikalais rūpinasi klebonas kun. J. Čeponis, padedamas Bažnyčios Komiteto.
Lietuvių evangelikų tikybiniais reikalais rūpinasi jų kunigas A. Kėleris.
Iš svarbesniųjų bažnytinio gyvenimo įvykių stovykla prisimena 1946 m. vasarą Tėvo pranciškono K. Butkevičiaus primicijas, kurių ruošime uoliai dalyvavo visi stovyklos tikintieji. Antrasis įvykis — tai 1946 m. rudenį šioje stovykloje įvykęs anglų srities liet. katalikiškosios akcijos suvažiavimas, kuriame buvo nustatytos jos veikimo gairės. Suvažiavime dalyvavo ir Jo Prakilnybė Apaštališkojo Sosto delegatas lietuviams Austrijoje ir Vokietijoje — kan. Fel. Kapočius. Jis lankė stovyklą ir susipažino su jos gyvenimu.



Parapijos klebonas kun. J. Čeponis — Parson of the catholic church at Seedorf camp

Just arrived at Seedorf the camp's engineer took care of the arrangement of a church, which has been installated in a wooden hut. There was improvised an altar in Lithuanian style and a church range. There was put a cross on the roof orned with the electric light. All the week days and on Sundays small church is full of gentiles. Every one comes to prayers for a while and there are services ministred in May, June and Christmas and Advent.
We pray to be granted with a patience during our exile. We pray for a happy life in our mother-country for our future freedom and place. Our parson rev. padre (R. C.) Čeponis look for our spiritual matters assisted by a church's committee. There are some evangelist among us ministred by rev. A. Kėleris.
Rev. padre K. Butkevičius of the order St. Francis celebrated his first Holy Mass in our Camp during the summer of 1946. In the autumn there was a congregation of the R. C. action for all British Zone and there were discussions concerning the catholic action. That Assembly was granted with a visit of the Pope's Delegate Rev. can. Fel. Kapočius (for Lithuanian in Germany and Austria). Monsignor visited Camp and was introducted to the conditions of life in it.



Klebonas kun. J. Vilkaitis
Parson



Gimnazijos kapelionas kun. J. Adomavičius
Chaplain of the secondary school



Bažnyčios Komitetas

Church Committee



Į primicijas

On way to devote first Holy Mass



Devintinių procesija

Corpus Christi procession



Šv. Mišių auka — Holy Mass sacrifice



Pamokslo metu — While of sermon



Po evangelijos ne vienas Kristaus meile persunktas žodis nuskamba iš sakyklos . . .

After the Gospel many lorable words of Christ are sent by the pulpit . . .



ir giliai pasilieka tikinčiųjų širdyse.

. . . and deeply rest in the hearts of credible people



Procesija vyksta pamaldų

Procession is going for Mass service



„Aušrinės“ choras organizuotai procesijoje

Choir in the procession.

Tautinės šventės dieną pagerbiami žuvusieji už Lietuvą

Honouring of dead on the national feast





Tautinėje aikštelėje per Devintines

At national square: I. Corpus Christi



J. E. Šventojo Sosto Delegatas lietuviams Vokietijoje ir Austrijoje kan. Fel. Kapočius. His Excelence National Delegate of the Pope for the Lithuanians in Germany and Austria



Tėvas Kęstutis O. F. M. dėkoja seedorfiečiams už suruoštą jo primicijų šventę.
Father Kęstutis O. F. M. thanks the DP's of Seedorf for arranging his first Holy service



Katalikiškosios akcijos srities suvažiavimo prezidiumas — Presidium of the congregation of catholic action



Katalikiškosios Akcijos suvažiavimo dalyviai. — Congregation of the Cath. Action



Pirmoji Komunija tremtyje First Communion in exile



Šis griovys atskyrė mus nuo tų, kurie čia atsigulė, nesulaukę grįžimo tėvynėn
This trench separated us from those who will never return to their native country

KOMITETAS

Organizuojant Pabaltiečių Stovyklą Seedorfe, lietuviškosios stovyklos įkūrimo darbai UNRRA-os buvo pavesti buv. Montgomery vardo stovyklos Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Komitetui. Ši Komitetą sudarė: adv. Br. Plokštis-pirmininkas, Alf. Samušis-vicepirmininkas, J. Kazlauskas-tautinis lyderis, Vyt. Liuima-sekretorius ir K. Povilaitis-iždininkas. Komiteto pastangomis Seedorfe išaugo didelė lietuvių kolonija su gerai organizuota kultūrine veikla.

When the Baltic Camp at Seedorf was established UNRRA charged the Lithuanian Committee of Montgomery Camp with the organisation of its Lithuanian Section. That committee consisted of: Advocate Br. Plokštis (Chairman), Alf. Samušis (Deputy Chairman), J. Kazlauskas (National Leader) Vyt. Liuima (Secretary), and K. Povilaitis (Treasurer). Owing to this committee a large Lithuanian community with a well-organised cultural activity has been founded at Seedorf.



Lietuvių tautinis komitetas, vykdęs Seedorfe lietuvių stovyklos įkūrimą
Lithuanian National Committee, which has done the establishing of Seedorf camp

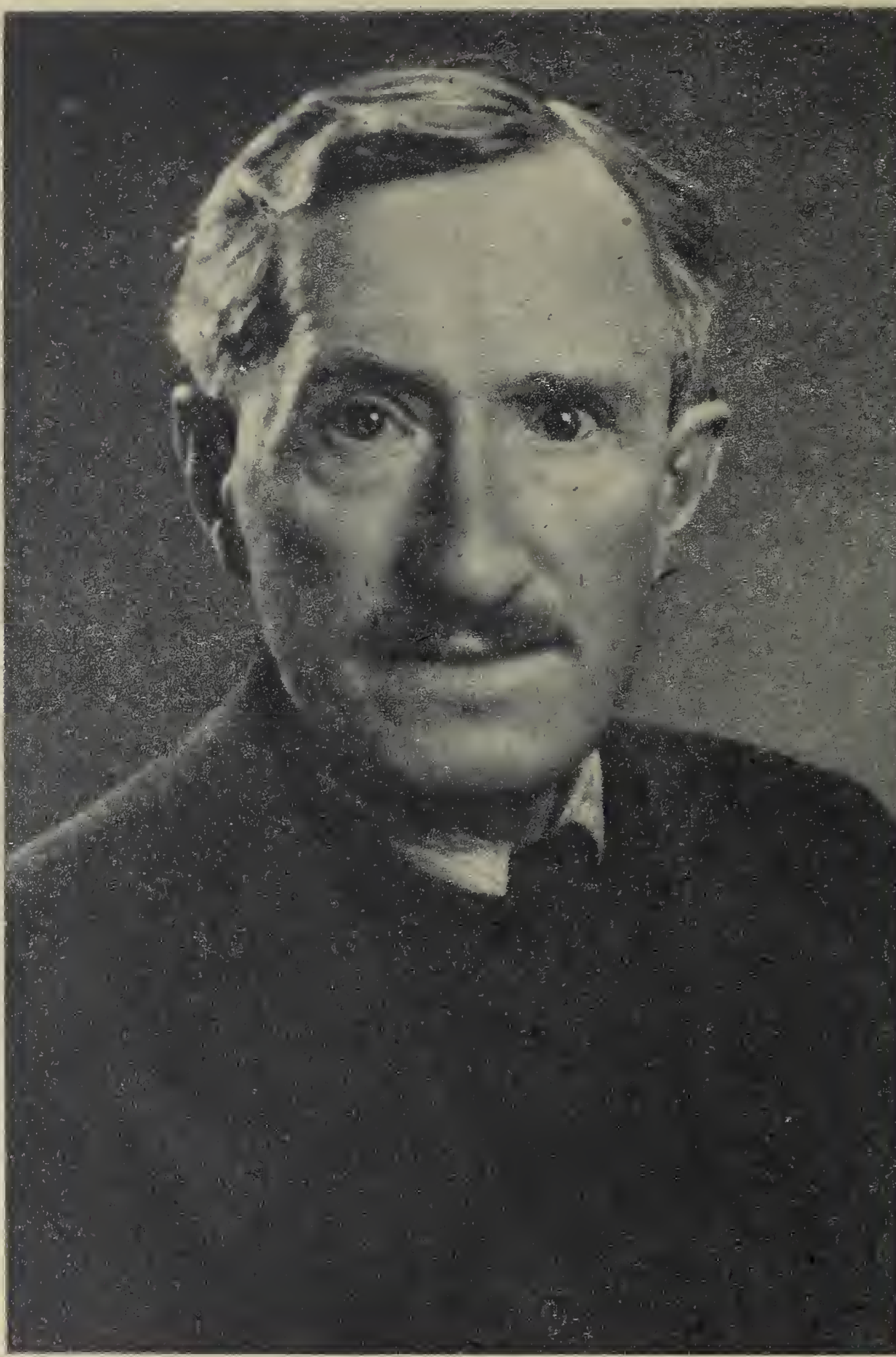


Lietuvos valstybės operos solistė Juze Augaitytė

Soloist of Lithuanian State-Opera



Kalbininkas Petras Būtėnas Linquist



Generolas Teodoras Daukantas General



Rašytojas Jurgis Jankus Writer



Žurnalistė Salomėja Narkėliūnaitė

Journalist



Rašytojo Dr. Vinco Pietario duktė Antonija su savo anūkėliais   Daughter of Late Writer Dr. V. Pietaris Antonija with [illegible]



Dailininkas Jonas Steponavičius

Artist-Graphic

ŠVIETIMAS



Vaikų darželio vaikučiai su savo auklėtojomis

At kindergarten



„Tuojau pasileisime suktinio!"

"And just we begin a national dance!"



Vaikų darželyje — At kindergarten



Kur būsime per kitas Kalėdas?

Where we shall meet our Coming Christmas?



Vargo mokykloje "School of Misery"

Stovykloje veikia vaikų darželis, kurį lanko per 40 vaikų. Jame dirba dvi auklėtojos. Pradinėje mokykloje 10 skyrių (4 pirmieji, du antrieji, du tretieji ir du ketvirtieji skyriai) mokosi 222 mokiniai. Joje dirba 12 mokytojų. Mokyklos vedėjas — Juozas Ivoška. Gimnazijoje — 9 klasėse (antroji klasė lygiagretė) mokosi 158 mokiniai. Dirba 25 mokytojai. Gimnazijos direktorius — Jonas Vedegys. Aštuonių mėnesių Mokytojų Kursuose mokosi per 40 asmenų. Juose dėsto 20 lektorių. Kursų direktorius Petras Būtėnas. Mokslas šiose mokyklose einamas nepriklausomosios Lietuvos mokyklų programa.
Be šių, stovykloje veikia daug įvairių praktiškų kursų, k. a. kalbų (ypač anglų), ž. ūkio, virimo ir kepimo, elektrotechnikų, šoferių ir kt.

EDUCATIONAL WORK

There is a kindergarten with 40 children and 2 assistants. The Elementary school consists of 10 classes (4 of the first grade, 2 of the second, 2 of the third and 2 of the foutth). There are 222 pupils and 12 masters. Mr. Juozas Ivoska is the Manager. Secondary school contains 9 classes (two for the second class). There are 25 teachers and 158 pupils. Director Mr. Jonas Vedegys. There are Teacher's Courses too with 40 attendants and 20 lectors. Director Mr. Petras Butenas.
Programmes according to the Lithuanian Law.
There are also practic courses of English and other languages, agriculture, household, pastry, cooking elektrotechnics, drivers and others.



Stovyklos vaikučiai žiūri vaidinimo „Rūtų šalies pasaka" — A stage-play for the children



Pradžios mokyklos mokytojai su vedėju

Teachers of the primary school with their headmaster



Kai būva graži diena . . .

In the nice sunny day



Tyrame ore už stovyklos ribų — In fresh air out of the camp limits



Ratelis mokyklos aikštėje — A circle on the school square



Pradžios mokyklos mokiniai su mokytojais

Pupils of the primary school and their teachers



Gimnazijos Pedagogų Taryba. Viduryje UNRRA Team 295 gerovės karininkai
Council of secondary school with their guests-UNNRA team 295 Welfare Officers



Dalis gimnazijos moksleivių su mokytojais ir svečiais
A part of pupils of secondary school with their teachers and guests



Gimnastikos pamoka | A lesson of gymnastics



Mokiniai gauna papildomą maistą | Pupils draw their supplementary rations



Šiltoje klasėje bus daug geriau mokytis

In a warm class it is more pleasant to study



Ir durpėmis šildysime klasę

Peat is good for heating also



Įvairių kalbų kursininkai su lektoriais — Various language courses lectors and students



Įvairių žemės ūkio šakų kursų lankytojai su lektoriais — Various agricultural courses lectors and students



Mokytojų Kursai su direktorium ir lektoriais — Teachers Course with headmaster and lectors



Elektromonterių kursų lankytojai su lektoriais — Electrotechnical courses



Virimo ir kepimo kursų lankytojos

Attendants of Housekeeping courses



Šoferių kursų lankytojai su lektoriais

Driver's courses

Švietimo darbas yra labai sunkus dėl mokslo priemonių trūkumo, tačiau visa tai yra nugalima tvirtos valios švietimo darbuotojų ir mokslo ištroškusiųjų stovyklos gyventojų. Paprasti stovyklos mediniai barakai virto jaukiais mokslo židiniais, kuriuos vienodai užgulė jaunimas ir senimas. Ypač jaunimas džiaugiasi, galėdamas tęsti dėl karo veiksmų nutrauktą mokslą. Devyniolika gimnazijos abiturientų padidino mūsų stovyklos akademinio jaunimo skaičių, kuris studijuoja Pabaltijo Universitete Hamburge ar kur kitur.



Seedorfo lietuviai studentai Hamburgo Pabaltijo Universitete
Lithuanian students of the camp Seedorf at the Baltic University in Hamburg

The educational work is very hard as there is a great lack and need of the means for teaching but that is helped with a zeal and will in the educational personal of the camp. The common huts are transformed with the hands of the same pupils and teaching board into the classrooms and hearts of light and science, frequented by youth and ceders.

Particularly youth is fulfiled with joy being able to go on with learning interrupted with war events. 19 abiturients licenciated by our secondary school progressed to the universities at Hamburg (Baltic University) and elsewhere.

SKAUTAI

Tremties gyvenimo sąlygomis lietuvių skautiškasis jaunimas parodė daug energijos ir darbo. Atsikūrusi Lietuvos Skautų Sąjunga yra patvirtinta Tarptautinės Skautų Organizacijos ir jos globojama.

Mūsų stovykloje veikiantis ,,Aušros" tuntas savo branduoliu siekia dar Hassendorfo ir Doerverdeno stovyklas. 1946 m. balandžio mėn. 1 d. L. S. S. Vadijos įsakymu Doerverdeno Tuntas pavadintas ,,Aušros" vardu. Seedorfo stovykloje prie ,,Aušros" tunto prisijungė Buxtehudės vietininkija ir daug skautų iš Fišbeko, Bremervoerdės ir Alt Gargės lietuvių stovyklų.

,,Aušros" tuntą dabar sudaro 8 vienetai: 1. Skautų Vyčių ir Vyr. skaučių ,,Margio" draugovė, 2. Jūros skautų laivas ,,Baltija", 3. Skaučių moksleivių ,,Jūratės" draugovė, 4. Skautų moksleivių ,,Nemuno" draugovė, 5. Jaunesniųjų skaučių ,,Živilės" draugovė, 6. Jaun. skautų ,,Trakų Pilis" draugovė, 7. Horneburgo našlaičių namų skautų ,,Prezidento A. Smetonos" draugovė ir 8. Skautų rėmėjų būrelis. ,,Aušros" tunto eilėse yra per 150 skautų. Nuo pat įsikūrimo tuntui vadovauja psktn. Alf. Samušis.



,,Aušros" tunto tuntininkas psktn. Alf. Samušis — Scoutmaster

The permanent living in exile has offered such conditions in which the youth of boy-scouts have had to shown very much energy and effort. Reestablished association of Lithuanian boy-scouts was sanctioned by the International Scout Association and put under its care and supervision.

This in our camp being in action district "Ausra" reaches with its pith the camp of Hassendorf and Doerverden. In its order of 1st of April 1946 has the Leadership of L. S. A. ordered this district to nominate "Ausra". Meanwhile in the camp Seedorf the locality of Buxtehude and a great many of scouts coming from Lithuanian camp of Fishbek, Bremervoerde and Alt Garge joined the district "Ausra".

To-day district "Ausra" has under its supervision 8 units: 1. Scout-herolds and fellowship of Chief-scouts "Margis", 2. Sea-scouts ship "Baltija", 3. Fellowship of school girl scouts "Jurate", 4. Fellowship of school boy scouts ,,Nemunas", 5. Fellowship of young girl scouts "Zivile", 6. Fellowship of young boy scouts "Traku Pilis", 7. Fellowship of orphan-asylum scouts in Horneburg "Prezidentas A. Smetona" and 8. Fellowship of Relief-Scouts. In its ranks district "Ausra" is counting to day about 150 scouts. Since the establishment of this association it remains under the leadership of scoutmaster Alf. Samusis.



Skautai myli savo bičiulį gen. T. Daukantą — A friend of boyscouts



Aušros' tunto vadovybė — Leading personel of the boyscouts at Seedorf



Vyr. Skautininkas Dr. V. Čepas inspektuoja Seedorfo skautus

Chief scoutmaster is inspecting the boyscouts at Seedorf



„Aušros" tunto skautai su vadovybe

Boyscouts of Seedorf Camp



Vakarinis raportas

Evening report



„Paskui mane bėgte marš!"

"After me march!"



Skiltis stovyklauja

Camping



Garuoja stovyklos kava

Coffee is boiling



Iškeliant tautinę vėliavą Raising the flag



Atgal į stovyklą Back to the camp



Fragmentas iš vėliavos pakėlimo iškilmių
Up goes the flag



Mūsų skautai Alpių kalnų papėdėje
Our boyscouts at the foot of the Alps

Jūros skautai buriuoja
Sea-scouts



Seedorfiečiai skautų vadų stovykloje Horneburge

At the boyscouts courses at Horneburg



PARODA



Brig. Gen. McLeod įsirašo svečių knygon

Brig. Gen. McLoed is signing the guests book



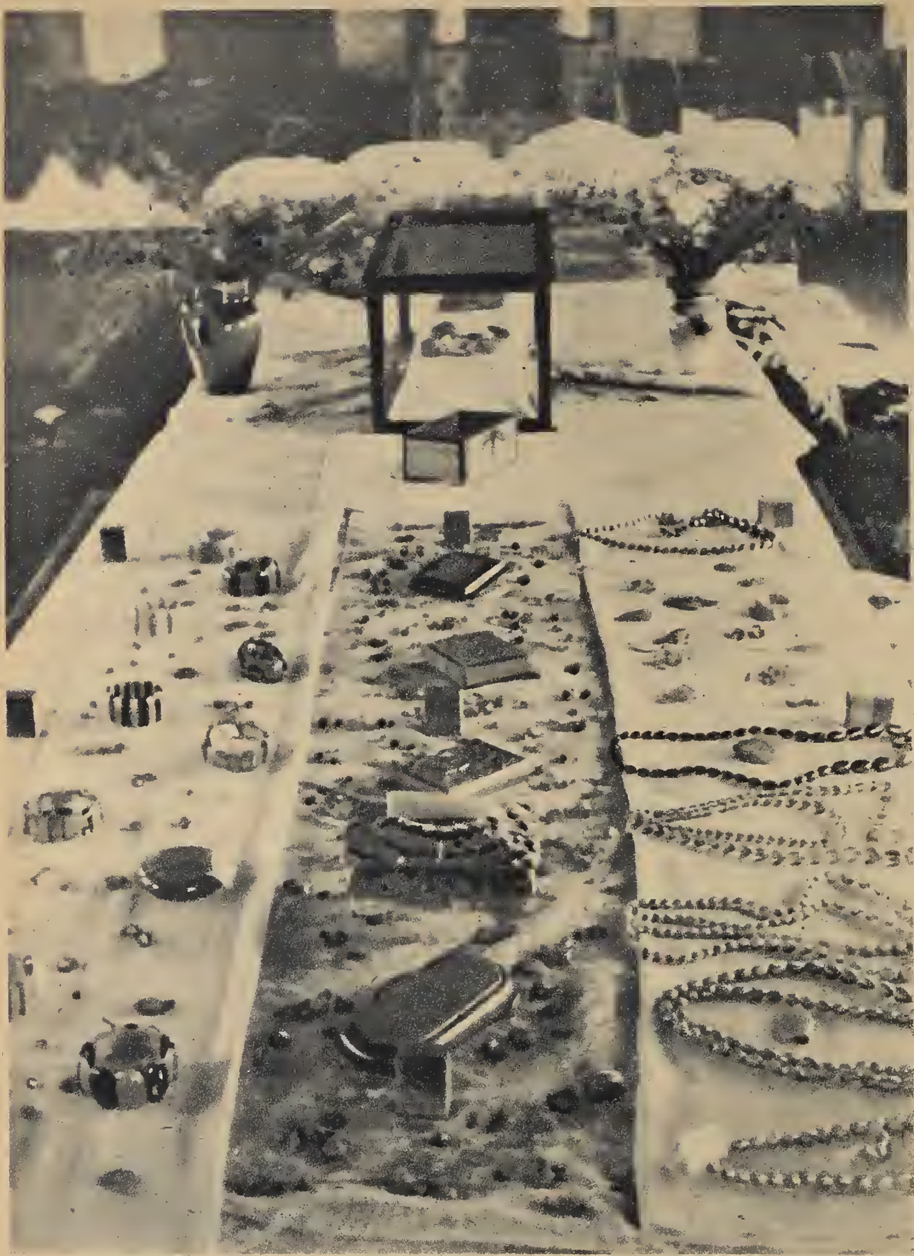
Parodos Komiteto pirmininkas atidaro parodą

The President of the Committee of National exibition on his opening speech



Bendras tautodailės skyriaus vaizdas

View of the national section at the exhibition



Gintaro išdirbiniai-lietuviškasis auksas Amber-Lithuanian gold

PARODA

1946 m. rugsejo mėn. 22 d. vietinės UNRRA-os vienerių metų darbo sukakties proga buvo atidaryta liet. tautodailės ir spaudos-istorijos paroda. Ją ruošė Parodos Komitetas, pirmininkaujamas P. Būtėno. Parodai eksponatai buvo komiteto surinkti vien iš stovyklos lietuvių gyventojų. Pasirodė, kad stovyklos gyventojai, nežiūrint sunkių saiygų, kuriomis apleido gimtąjį kraštą, iš tėvynės turi atsivežę vertingų mūsosios kultūros pavyzdžių.

Parodą sudarė du skyriai: 1. Tautodailės ir 2. Spaudos-istorijos.

Tautodailės skyriuje buvo gausiai reprezentuojami įvairūs audiniai, neriniai, siuviniai, tautiniai drabužiai, tautinės juostos, gintaro dirbiniai ir kt.

Antrajame skyriuje-lietuviška spauda, pradedant sena maldaknyge, senoviškais šventraščiais, pavaizduojama turtinga mūsų nepriklausomojo gyvenimo spauda; baigiant naujausiais, jau tremtyje išleistaisiais leidiniais. Tai vis gyvi dokumentai apie musų tautos kūrybinę galią, nenykstančia nė sunkiausiomis valandomis. Istorinis skyrius vaizduoja mūsų dienas Lietuvoje. Čia mūsų nepriklausomybės laikotarpis: nepriklausomosios valstybės ženklai-pašto ženklai, pinigai, ordinai, medaliai, kariuomenės ir tėvynės vaizdai nuotraukomis ir paveikslais. Istoriniais žemėlapiais vaizduojama jau nuo XII amžiaus pabaigos už savo laisvę ir nepriklausomybę kovojanti Lietuva. Ši jos kova nenutrūkusi nė dabar. Ji vyksta Lietuvos miškuose, žiauriosiose TSRS sunkiųjų darbų stovyklose, Vokietijoje, ir visame pasaulyje, kur tik yra lietuvis.

Parodoje atskirai pasirodė vietos skautai, mokyklos, spauda ir kt.

Per 12 parodos veikimo dienų ją aplankė 3.292 asmens, jų tarpe daug svetimtaučių UNRRA pareigūnų, šios stovyklos estų ir latvių, apylinkės vokiečių. Svetimtaučiai ypatingai domėjosi lietuvių tautodaile ir gintaro dirbiniais, kuriais lietuvių tauta jau yra plačiai pasaulyje žinoma nuo 1500—1000 m. prieš Kristų. Ši paroda turėjo reprezentaciniai auklėjamąjį tikslą. Ji svetimtaučiams parodė mūsų tautos kultūros paminklus, sukurtus nepriklausomoje tevynėje ir kuriamus sunkiose tremties gyvenimo sąlygose. Lietuviams ji suteikė daug dvasines paramos, padėdama atlaikyti dvasinę pusiausvyrą, iš kurios mus dažnai išmuša DP gyvenimas.

Kaip teisingi yra vieno svečio parodos knygoje įrašyti žodžiai: „Lietuva, nors tu nūnai esi priešo užgrobta—
Tu gyva mūsų dainoj, sesių juostoj ir drobej" ...

NATIONAL EXIBITION

On 22th Sept. 1946 commemorate UNRRA's Team 295 universary there was inaugurated Lithuanian fine-arts, printing and history exibition, organised by a special committee with Mr. P. Butenas in front of. All objects belonging to the camp inhabitants were gathered. There were precious articles notwithstanding those very hard conditions of this exile.

There were 2 sections: 1. fine-arts and 2. printing and history.

Fine-arts are presented with numerous various kerchiefs and cloths, gowns, ribbons, amber-works and other.

Second section abundant in old prints of ecclesiastical books and literature. Past so rich during the days of independent life supplemented with DP prints and papers.

There was a new documentation of our power and will to a creative action alive in these heavy times. Historic section exerted our life in Lithuania. Independance-insignias, stamps, coins, decorations, medals, army and country-views and pictures. Historical maps illustrated our struggles since XII century for our independance. These struggles are not stopped to-day. They go on in our forests and marshes, they are envolved in camps of forced labour of SSSR, in Germany and throughout the world.



Lietuvės tautinis rūbas — National dress of a Lithuanian women

Separate objects of their own were exibited by boy scouts, schools and print of camp. During 12 days there were 3.292 visitors, among them we have seen many foreigners, UNRRA's officers, estonian and latvian friends and german neighbours. The foreigners paid attention to our fine-arts and amber. The last article is known since 1500—1000 years a. Ch.

This exibition had cultural and educational influence. It represented our cultural action during our independent life and evolution. For Lithuanians it was an adorned supplement to our monotonous and restless DP's life.

There was an inscription in the visitor's book: "Lithuania, though occupied by enemies, thou art everlasting in our song, ribbon and kerchief."...



Lietuviškosios juostos — Different Lithuanian ribbons



Neriniai — Crochet works



Lietuva Seedorfe

Lithuania at Seedorf



P. Jankiene rodo parodoje liet. juostų audimą

Mrs. Jankiene shows how different ribbons are made



„Suk, suk, ratelı, suk į vieną pusę"

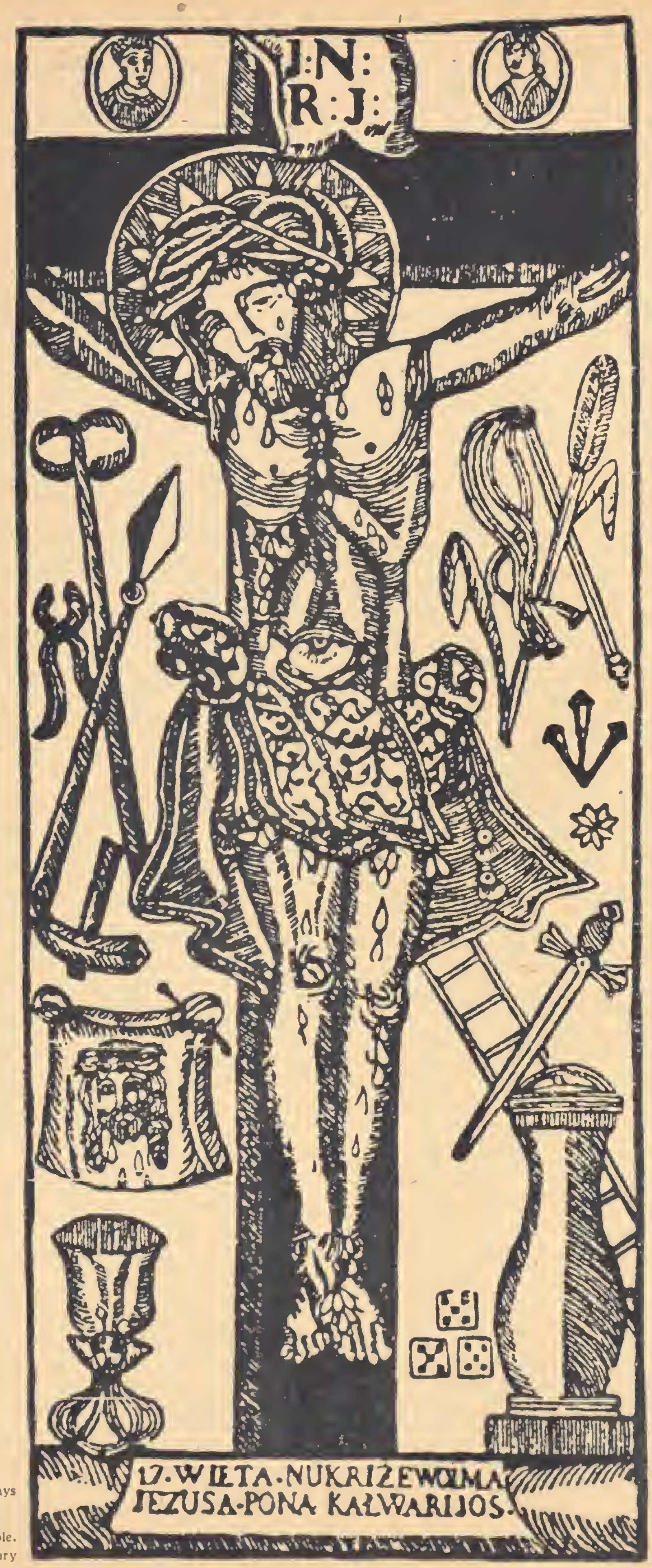
Lithuanian girl [illegible]



Iš tautinės parodos | At national exhibition

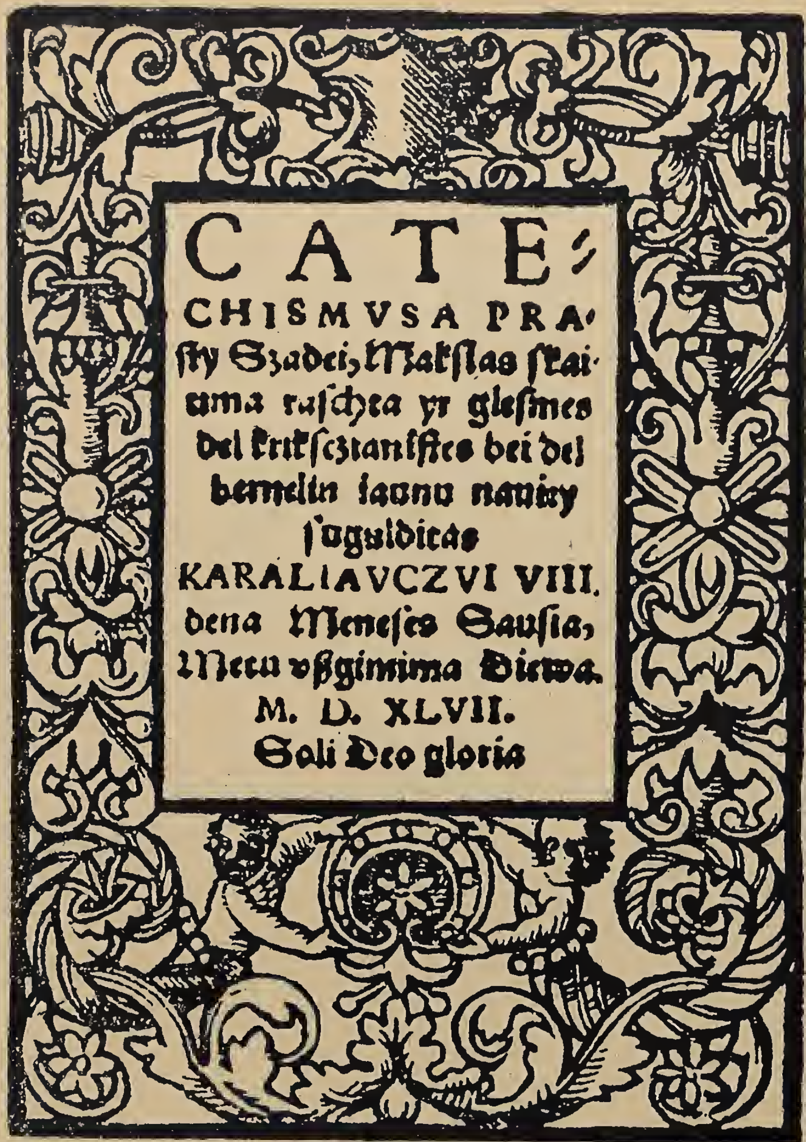
Parodoje buvo gausiai atstovaujama lietuviškoji knyga, šiemet didelė sukaktuvininkė. 1947 m. sausio mėn. 8 d. sukanka 400 metų nuo pirmojo lietuviško rašto, M. Mažvydo Katekizmo, išspausdinimo Karaliaučiuje. Rusija 40 metų buvo uždraudusi lietuviams lietuvišką spaudą. Tačiau lietuvis kovojo ir iškovojo. Visokios okupacijos ir priespaudos lietuvio dvasios ir lietuviško žodžio nepalaužė. Lietuvos Nepriklausomybės (1918—1940) laikais lietuvių literatūra jau buvo prisivijusi Vak. Europos literatūrą. Iš viso per tą 400 metų lietuviškosios knygos gyvavimo laikotarpį išleista per 30.000 knygų. Lietuviškoji knyga taip, kaip ir pati lietuvių tauta, yra perėjusi labai sunkų kelią.

There were many Lithuanian books exposed. The Lithuanian print is in its jubilee this very year 1947 A. D. There are 400 years since the first book was printed on the 7th of January of 1547 and catechism by M. Mazvydas appeared at Karaliaucius (Koenigsberg). Russia has prohibited to print in Latin characters books and newspapers. But a passive resistance throughout the country won after 40 years of struggles. Lithuanian independance (1918—1940) opened the way to a broad evolution on the literature and it conquerred its place among other European literatures. There are more than 30.000 books edited. The Lithuanian book passed through such a hard way as the Lithuanian people.



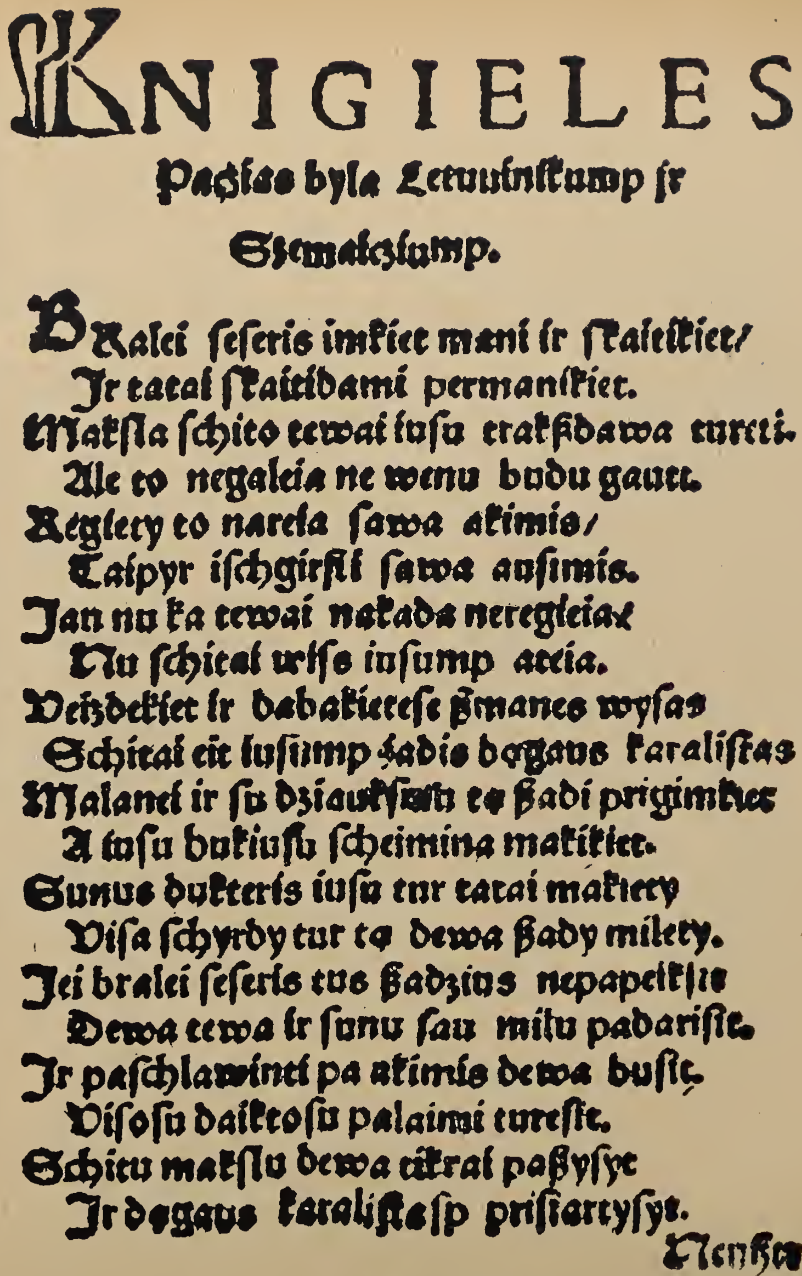
Lietuvių liaudies medžio raižinys iš 19 a. pradžios

Wood-carving of Lith. people. Commencement of XIX century



CATE-
CHISMVSA PRA-
ſty Szadei, Makſlas ſkai-
tima raſchta yr gieſmes
del krikſczianiſtes bei del
bernelin iaunu naujey
ſugulditas
KARALIAVCZVI VIII.
dena Meneſes Sauſia,
Metu uſzgimima Diewa.
M. D. XLVII.
Soli Deo gloria

Taip atrodė pirmõsios lietuviškosios knygos pirmieji puslapiai



KNIGIELES
Paczias byla Letuuiniſkump ir
Szemaitziump.

Bralei ſeſeris imkiet mani ir ſkaitikiet/
Ir tatai ſkaitidami permaniſkiet.
Makſla ſchito tewai iuſu trakſzdawa tureti.
Ale to negaleia ne wenu budu gauti.
Regiety to narela ſawa akimis/
Taipyr iſchgirſti ſawa auſimis.
Jan nu ka tewai nekada neregieia/
Nu ſchitai wiſſe iuſump atteia.
Weizdekiet ir dabakietteſe ſmanes wyſas
Schitai eit iuſump ſzadis degaus karaliſtas
Malanei ir ſu dziaukſmu to ſzadi prigimkiet
A tuſu bukiuſu ſcheimina makikiet.
Sunus dukteris iuſu tur tatai makiety
Viſa ſchyrdy tur to dewa ſzady milety.
Jei bralei ſeſeris tus ſzadzius nepapeikſite
Dewa tewa ir ſunu ſau milu padariſite.
Ir paſchlawinti pa akimis dewa buſit,
Viſoſu daiktoſu palaimi tureſite.
Schitu makſlu dewa tikrai paſzyſyt
Ir degaus karaliſteſp priſiartyſyt.
Nenk

Like this are the first pages of the First Lithuanian Printed Book

SPAUDA IR PAŠTAS



Stovyklos biuletenio redakcija su savo bendradarbiais

Publisher of the camp bulletin



Iš kasdieninių vaizdų redakcijoje

Daily views at the camp paper office



Bendras Seedorfo spaudos vaizdas — A common view of Seedorf camp press

Nors stovyklą pasiekia anglų srityje ir kitose Vokietijos okupacinėse srityse spaustuvėse leidžiama lietuviška spauda, tačiau ir pati stovykla savo jėgomis jos nemažai paruošia.

1. „Aktualiosios Informacijos" – dienraštis. Spausdinamas rotatoriumi. Platinamas UNRRA leidimu stovykloje. Duoda politines ir kultūrines aktualijas iš britų radio ir spaudos. Vietinių žinių skyriuje informuoja stovyklos gyventojus apie stovyklos gyvenimą ir skelbia UNRRA, liet. tautinio lyderio ir Liet. Vyr. Gerovės Komiteto pranešimus ir patvarkymus.

2. „Žingsniai" — kultūros žurnalas, pradėtas leisti Flensburgo lietuvių stovykloje, o jos redaktoriui P. Būtėnui atsikėlus gyventi Seedorfan, čionai išeinąs. Tai taip pat rotatoriumi leidžiamas leidinys, per 70 psl. apimties, savo turiniu ne vien Seedorfo stovyklos lietuviams, bet tinkąs ir visai pabėgėliškajai lietuvių visuomenei. Žurnale bendradarbiauja daug autorių ir iš kitų stovyklų.

3. „Aušros belaukiant" — kultūrinių informacijų leidinys, pradėtas leisti dar Montgomery stovykloje, Seedorfe sustojęs 9 numeriu. Redagavo Alb. Pocius.

4. „Kirvarpa" — satyrinio pobūdžio leidinys. Viso išleista 6 numeriai, taip pat pradėtas leisti Montgomery vardo stovykloje. Seedorfe išėjęs 6 numeris. Sustabdytas dėl spaudos pertvarkymo.

5. Neperiodiniai leidiniai:

a) S. Narkėliūnaitės — „Lietuviai Montgomery stovykloje."

Stovyklos gyventoja S. Narkėliūnaitė redagavo ir spaustuvėje išleido leidinėlį, pavadintą „Lietuviai Montgomery stovykloje". Tai žiupsnelis žinių ir foto nuotraukų iš lietuvių gyvenimo Montgomery vardo stovykloje Doerverdene. Kadangi ši stovykla vėliau buvo panaikinta, o jos gyventojai perkelti į Seedorfo stovyklą, tai Montgomery vardo stovykla ir tepaliko tik šiame leidinėlyje.

b) Seedorfo spaudos mylėtojų pastangomis spaustuvėje išleista Liubeko DP stovykloje gyvenančio poeto Jono Nevardausko pirmasis eilėraščių rinkinys, pavadintas „Deganti žemė".

c) Mokslo reikalams Gimnazija ir Mokytojų Kursai stovykloje rotatoriumi išleido visą eilę konspektų, kurie pavaduoja šiuo metu mokykloms labai trūkstančius vadovėlius.

There are many prints in lithuanian language coming from British zone and other zones but there are many issues in the same camp here prepared.

1. "Daily Informations", autorised by UNRRA. It gives current news of every day, informs inhabitants in chronicle actualities, UNRRA's orders, camp Leader's and Welfare Committee's instructions, reports.

2. "Passes"—cultural magazine, started at Flensburg camp, transfered to Seedorf with its manager's removal. This magazine, about 70 pages, provides with articles interesting as to Seedorf camp as to other Lithuanians, contains writings of various authors.

3. "Waiting for Aurora"—started at Montgomery camp and ended with its 9th number. Edited by Alb. Pocius.

4. "Kirvarpa"—satirical review. 5 issues at Montgomery camp and 6th at Seedorf. Chesned with the reorganisation of camp press.

5. Miscellaneous:

a) S. Narkėliūnaitė—"Lithuanian at Montgomery's camp"—only this, modest but tasteful arranged print provided with photos and informations, will conserves to us the interesting live at Montgomery's, as that camp has been abolished.

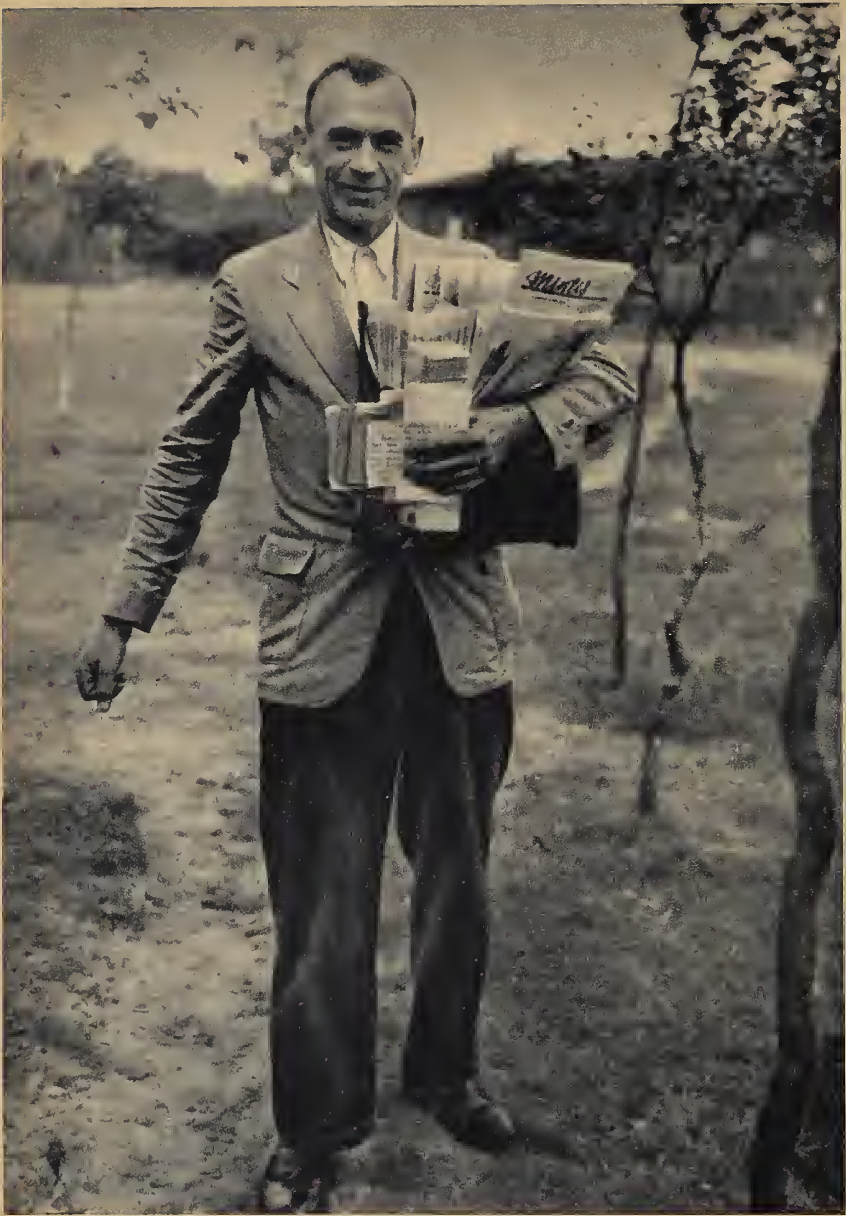
b) Jonas Nevardauskas (from Luebeck) poetical works "Burning Land", issued by a group of the friends of Seedorf Press.

c) there are several conspects for secondary school and Teacher's Course issued to remedy a great lock of text books for teaching.



Stovyklos paštė

In the camp post-office



Labiausiai laukiamas žmogus stovykloje — The postman- mostly awaited man in the camp

Esant stovyklai net 6 km. nuotoliu nuo vokiečių pašto, labai didelį patarnavimą stovyklai teikia lietuvių paštas, pradėjęs savo darbą dar Doerverdeno lietuvių stovykloje 1946 m. vasario mėn. 16 d. Paštas, be paprastų pašto operacijų k. a. pašto perlaidų, pašto ženklų, siuntinių, telegramų ir laiškų priėmimo, prenumeruoja anglų, amerikiečių ir prancūzų okupuotose Vokietijos srityse leidžiamus lietuviškus laikraščius, aprupindamas lietuviška spauda stovyklą reguliariai ir pakankamai. Rašomąja medžiaga paštas aprūpina mokyklas ir kursus.

Per pusę metų paštas išplatino spaudos:

	egzempliorių
1. Dienraščio „Minties"	40 450
2. „Mūsų Kelio"	10 138
3. „Žiburių"	7 885
4. „Tėviškės Garso"	6 870
5. „N. Gyvenimo"	2 440
6. „Apžvalgos" (per 2 mėn.)	5 170

Per mėnesį paštas vidutiniškai gauna ir išsiunčia apie 3.000 laiškų. Nuo gegužės mėn. 15 d. ligi gruodžio mėn. 1 d. paštas buvo pardavęs įvairių vokiečių pašto ženklų už 2.508 Rm. Gruodžio mėnesį paštas pradėjo platinti dar Montgomery stovyklos LTB Komiteto išleistuosius lietuviškus pašto ženklus su įrašais „Hassendorf" ir „Montgomery" ir UNRRA metinių sukakties proga išleistuosius liet. pašto ženklus su įrašu „Seedorf". Šių visų ženklų piešinius paruošė dail. J. Steponavičius.

Pašto ženklų atspausdinta po 6.050 pilnų komplektų kiekvienos stovyklos. Blokų atspausdinta 1.640 št. porfiruotų ir 820 št. badytų. 1947 m. vasario mėn 16 d. (tik tą dieną) pašto ženklai ir blokai buvo antspauduojami specialiu, tai dienai skirtu antspaudu: „Seedorf DP Camp Post 1944. 16. II. 1947 Lithuanian is mourning". Tuo antspaudu pašto ženklų buvo suantspauduota 450 pilnų komplektų kiekvienos stovyklos. Blokų suantspauduota 542 štukų, iš jų 200 štukų karpytų blokų. Pašto įstaigai vadovauja Al. Petrauskienė, jau 24 metus dirbanti pašto tarnyboje.

POST OFFICE. Being our camp situated more than 4 miles from the German post-office, Lithuanian post serves to inhabitants need. The office started at Doerverden in February of 1946.

Besides the usual job there is organised a newspapers and printings agency throughout the Germany. Regular service of this kind provides all inhabitants with these articles and stationary so important for schools and courses. During six month there are distributed:

1. Daily News „Mintis"	40 450 copies	4. „Tėviškės Garsas"	6 870 copies
2. „Mūsų Kelias"	10 138 „	5. „N. Gyvenimas"	2 440 „
3. „Žiburiai"	7 885 „	6. „Apžvalga" (during 2 monthes)	5 170 „

There are 3.000 letters sent every month. From 15th of May to 1st December there have been sold stamps for 2.508 Rm. Starting in December there is organised a delivery of the commemoration supplementary stamps with inscription "Hassendorf" and "Montgomery" and Seedorf UNRRA's Team-"Seedorf". These stamps are printed according with models made by art. J. Steponavicius. It was printed 6.050 full suits of every camp. There were printed in blocks: 1.640 pieces porphyried and 820 pieces prikled. On 16th of February (only this one day) the blocks and stamps were marked by particular stamp: "Seedorf DP Camp Post 1944. 16. II. 1947 Lithuanian is mourning". By this stamp were marked 450 full suits of every camp and 512 blocks of which 200 clipped.

Manager of Post-office is Mrs. Al. Petrauskienė, working 24 years in post jobs.



Stovyklos pašto ženklai

Camp's postage-stamps



Blokai, perspausdinti vasario 16 štampu

Blocks-marked by a particular stamp on 16th of February

Aušrinė



„Aušrinės" choro dirigentas Mykolas Liuberskis — Conductor of choir

Lietuviškosios dainos meilė ir lietuviškų meliodijų pasiilgimas tremtyje sutraukė daugelį stovyklos gyventojų į chorą, kuris 1945 m. gruodzio mėn. 29 d. Doerverdene, „Montgomery" stovykloje buvo pavadintas „Aušrinės" vardu.

Choro dirigentas yra Mykolas Liuberskis. Jo dėka choras išaugo į rimtą dainos mylėtojų vienetą, kuriuo džiaugiasi ne tik stovyklos gyventojai, bet ir mūsų svečiai.

1946 m. gruodžio mėn. 29 d. choras minėjo savo vienerių metų sukaktį. Per vienerius darbo metus choras dalyvavo 164 pasirodymuose, iš kurių 131 bažnytiniame; kitą dalį sudarė koncertai stovyklos visuomenei ir anglams. Skaitant ir repeticijas kartu su koncertų laiku, choras vidutiniškai dainos ir giesmės reikalams yra paskyręs 25.400 valandų. Tai choro dalyvių laisvalaikio valandos, nes priešpiet jie užimti įvairiuose stovyklos darbuose.

Chore dainuoja 89 daininінkai, iš kurių 40 moterų ir 49 vyrai. Choras sudaro moterų, vyrų ir mišrią grupę. Savo repertuare choras turi 111 dalykų.

AURORA's CHOIR

Lithuanian folk-songs nostalgy had attracted displaced camp's inhabitants to this choir baptised as "Aurora's Chorus" at the Montgomery camp on the 29th Dec. 1945. Managed by Mykolas Liuberskis. His atility and zeal had conducted to be created a serious and melodical harmonised original unit, enjoing as DP as their guests.

On the 29th Dec. 1946 there was a commemoration-day at this camp. During its existence the choir has participated to 164 performances, including 131 of the ecclesiastical services. Others were organised in the manner of the public concerts for British, UNRRA and DP. This task including training-time and performences needed 25.400 hours of work. That has been taken from the rest-time as all the chorists are occupied in the different items of work required at Camp and abroad.

There are 89 members, 40 women and 49 men, gathered in 3 groups: feminin, men and mixedone. The choir has 111 different musical articles in its programme.



„Aušrinė" bažnyčioje

Choir at church



Choristai laisvą sekmadienio popietę

A free sunday afternoon



Mišrus choras su dirigentu

Choir members with their conductor



„Aušrinės" taryba su dirigentu

Council of choir with the conductor



Choras tautos šventės minėjime

Choir at the national feast

TAUTINIAI ŠOKIAI



Pasiruošimas suktiniui

Preparation for a national dance

Ne gimtajame kieme trepsi lietuviškosios kojos ir sukasi margos, tautiniais rūbais pasipuošusios poros. Svetima žemė ir svetimas pušynėlis. Tačiau stipriai tvaksi lietuviška širdis ir kojomis teka lietuviškojo šokio ritmas.

Tautiniai šokiai kūrėsi lygiagrečiai su choru. Ir kartu su choru rodėsi scenoje saviesiems ir svetimtaučiams. Pradžioje grupei vadovavo D. Liuberskytė, veliau St. Čilvinaitė.

FOLK-DANCES

Our native-farm-yard-lawn is far, but motley national gowns, aprons and ribbons variagate in showy dances. Foreign land and strange pinewood around is trampled by turning couples, but Lithuanian hearts pulsate as ever. Lithuanians are both the melody and rhithm.

Folklor dances evaluated together with national songs and chorus. Together have performed to foreigners and countrymen. Tehy started with Mrs. D. Liuberskytė and forwarded with Mrs. St. Čilvinaitė.



Tautinių šokių šokėjai su vadove St. Čilvinaite

Dancers with their conductor



Tautiniai šokiai National dance



Tautiniai šokiai National dance

TEATRAS

Stovykla turi ir savo teatrą, kuris jau keletą kartų turėjo progos savo pastatymais pasirodyti stovyklos gyventojams. Tai stovyklos teatro mėgėjai, susibūrę į teatro būrelį. Jiems vadovauja rež. J. Petkūnas. Teatras yra pastatęs J. Vedegio istorinę dramą—„Galindą" ir Tarasovo—„Rūtų šalies pasaką". Taip pat kai kurių minėjimų proga teatro būrelis prisideda prie programos paįvairinimo ar tai deklamacijomis ar trumpais vaidinimais. Teatro būrelyje yra 30 asmenų.

THEATRE

The camp has a theater of its own. Some amateurs performe to the inhabitants. Mr. J. Petkunas is the Manager.

"Galinda" by J. Vedegys (historical drama), "Rutha's country tale" by Tarasov were performed. On commemoration days there are improvised some small pieces, declamations and pictures. 30 persons are contained in this theater's group.



Scena iš vaidinimo „Rūtų šalies pasaka" — Fragment from the stage play



Teatro būrelis su vadovu J. Petkūnu

Artists with their manager



Scena iš vaidinimo „Rūtu šalies pasaka“

Fragment from the stage-play

SPORTAS

Laisvalaikiu stovykloje gana gyvai reiškiasi sportininkai. Ypač futbolininkai yra pasiekę gražių laimėjimų ne tik stovykloje, bet ir už jos ribų. Iš 24 rungtynių, kuriose jie dalyvavo, šešiolikoje išėjo laimėtojais, dvejose-sužaista lygiomis, o tik šešeriose-pralaimėta. Mūsų futbolininkai yra laimėję su lenkų, vokiečių ir anglų karių futbolo komandomis.

Energingai dirba ir krepšininkai, orinio komanda, stalo tenisininkai, šachmatininkai ir kt. Sporto reikalais stovykloje rūpinasi Meno ir Poilsio sekcijos sporto sk. vadovas V. Gurskis.

SPORT

There are several various teams at camp. Leading by football's which gained for of the camp in its meetings with other teams. There were 24 competitions, gained 16, lost 6, and quitted 2. Our footballers gained with Pole, German and English teams.

There is an active basquet-ball team and ping-pong. Chess and tennis are not forgotten. The sport is managed by Art and Recreation Section with Mr. V. Gurskis in the top.



Stalo tenisininkai — Ping-Pong players



Mūsų futbolininkai po rungtynių su anglų kariais

Football players after a match with british soldiers



Vaizdelis iš šachmatų turnyro

At a party of chess

Darbas miške



Miško darbų karininkas N. Lusby supažindina UNRRA direktorių su darbų statistika
N. Lusby NGTC informs UNRRA director about the work in the forest

Aidi 5 kilometrų miško baras. Tai ne uogautojai ar grybautojai. Stovyklos vyrai angliškais piūklais ir kirviais užsigulė vokišką mišką. Per pusę metų paklota 140 ha miško ir 25.000 m³ išvežta į geležinkelių stotį medžio, skirto Anglijos atstatymui. Pradžioje vos keliasdešimt, o dabar jau apie 500 lietuvių vyrų kasdien sunkvežimiais rytais nuvežami į mišką, o vakare parvežami atgalios į stovyklą. Medis ne tik kertamas, bet paruošiamas ir transportuojamas į geležinkelių stotį.
Be kuklaus atlyginimo pinigais, papildoma maisto norma ir cigaretėmis, dirbantieji miške gauna kuro stovyklon. Todėl, nors ir mediniuose plonų lentų barakuose, žiemą yra šilta.

Echoes 3 miles-broad wood-life. There are no berries nor mushrooms. There British-made saws and axes put down a German wood. While half a year there are nearly 800 acres of area were done and 250. 000 cubic feet transported to the railway's loading station to be exported to England for the rebuilding and restauration. There started only several workmen but in the present days there are more than half a thousand of them. They are transferred with lorries every morning into the wood and carried back in the evening. The timber is prepared and ready-made for the transport in the wood. They supply the fire-wood for the camp and there it is warm and attractive in thin-wall—huts indeed. The workmen are provided with a supplement rationing of food, cigarettes and money.



Pas mūsų vyrus miške: Viduryje NGTC viršininkas N. Lusby, UNRRA Team 295 direktorius J. Dubois ir lietuvių darbų vadovas Vyt. Oželis
At the workers in the forest: in the middle chief of NGTC N. Lusby, UNRRA Team 295 director J. Dubois and Lithuanian foreman Vyt. Oželis



Viena po kitos griūva eglės, įveiktos lietuvio rankos

One after the other first are falling.



Medis paruošiamas išvežimui

Ready for transport



Juos netrukus pakraus kelionei į stotį

The logs are loaden to be taken down to the railway station



Ir arkliai dovanai needa DP maisto. Jie sutraukia medį į krūvas

Even the horses have to earn their daily food

DARBAS STOVYKLOJE



Kooperatyvas aprūpina stovyklą kasdieninio vartojimo prekėmis, darydamas gyventojams labai didelį patarnavimą. Vaizdelyje Kooperatyvo Valdyba ir tarnautojai
The Lithuanian Co-operative Society Council. It does a helpful work providing neccesary articles for inhabitants of camp



Lietuviai medicinos darbuotojai

Lithuanian medical staff



LRK Seedorfo skyriaus valdyba

Lithuanian Red Cross Committee of Seedorf camp



Lietuvių virtuvės ir kantinės darbuotojai

Staff of the Lithuanian food-suppliers and cooks



Daržovės stovyklos gyventojams

Vegetables for camp inhabitants



Kai dar gaudavome UNRRAos maistą . . .

When we used to receive UNRRA food . .



Išduodant pieną

Milk for camp inhabitants



Pietūs visiems iš bendro katilo

For everybody from a common kettle



Populiariausias moterų darbas stovykloje

The most popular women's work



Nuo jų priklauso mūsų išorinė išvaizda

Our camp's face belongs from him



Katrie geresni? . . . Which is to be better? . . .

Diena stovykloje prasideda 6,30 val., kada nuo didžiosios stovyklos salės stogo sukaukia sirena. Nuo to laiko, kai stovykloje įvesta sirena, stovykla tapo paversta dirbančiųjų stovykla. Prie sirenos balso stovyklos gyventojai jau priprato; anksčiau ji visą laiką primindavo priešlėktuvinius pavojus, kurių daugybę visiems teko Vokietijoje pergyventi.

Ši sirena stovykloje kaukia net 6 kartus: pažadina 6,30 val., 12 val. skelbia pietų pertrauką, 14 val. — popietinio darbo pradžią, 17 val. — darbo pabaigą ir 22,30 val. sukaukia paskutinį kartą, pranešdama stovyklai, kad metas gesinti šviesas ir eiti poilsio. Lygiai aštuoniomis daugiau kaip 500 vyrų išvyksta miško kirsti, o likusieji-užimti darbu stovyklos rajone. Darbo Įstaigos jie paskirstomi patalpų remontui, darbams UNRRA sandėliuose, prie kuro paruošimo virtuvei ir pirtims ir t. t. Amatininkų grupės: batsiuviai, siuvėjai, kirpėjai, laikrodininkai dirba nuo sirenos ligi sirenos. Protinio darbo darbininkus taip pat valdo sirena, kur jie bebūtų: ar UNRRA raštinėje, Gerovės sandėliuose ar kur kitur, išskyrus mokyklas. Tai savotiška, autonominė sritis, kur viešpatauja skambutis, šaukiąs maldai, pamokoms ir skelbiąs pertraukas.

Moterys, kurios daugiausia esti užimtos namų ruošos darbais, dalyvauja ir bendrame stovyklos darbe. Jas sutiksi ir ligoninėje, pradedant sanitare, baigiant gydytoja, ir mokykloje, ir siuvykloje ir pagaliau prie populiariausiojojo darbo stovykloje — prie bulvių skutimo stovyklos virtuvei. Taigi, moterys, nors ir nedirba taip sunkiai, kaip vyrai, jos vistiek lygią savo dalį įneša į stovyklos darbų skaičių.

At 6.30 a. m. a signal sounds. It seems there is a workmen-camp. First time hearing it inhabitants thought there is a new alarm, but they become accustomed with it and there is no change in the life routine with it now. At this very time it is the start of the daily work.

There are 6 times signals repeated: awake 6,30. dinner 12,00. work 14,00 rest 14 and last 22.30 lights out and wight's leave. At 8 o'clock more than 500 men are leaving the camp for wood, others are being distributed for local jobs in the camp. They are obliged to work in warehouses of UNRRA, repair-works in the huts, fire-wood for kitchen and baths. Skilful workmen and artisans as shoemakers, tailors, barbers, watchmakers work in the same way and their jobs are regulated with the same signals. Only school have their own autonomy and there bells ring for prayers, hours and lessons. UNRRA's Team and Welfare Offices are belonging to signal's order. Women, mostly occupied with their houshold, partly participate in the common work of the camp. They are seen at the sick-bay as surgeons or nurses, at schools in teaching, as milliners and dress-makers. But the most popular job of women is with "potatoes" in the kitchen. Therefore we notice that there are many women working for common need.



Patalpos remontuojamos savo jėgomis

The accomodation is made by ourselves



Batsiuviai savo dirbtuvėje

Cobblers at work



Stovyklos kirpykloje

At camp barber



Darbininkai gauna drabužių

Issue of clothing to the workers



Stovyklos virtuvė maitina per 2.000 lietuvių, todėl ir valgiui paruošti reikia daug malkų
The kitchen is feeding some 2.000 Lithuanians, so they need much fire-wood

17 val. sukaukusi sirena atpalaiduoja gyventojus nuo stovyklos darbų. Nuo šios valandos diena priklauso stovyklos gyventojams. Laisvalaikis įvairiai išnaudojamas. Kalbų, šoferių ir kt. praktiški kursai sutraukė didelį klausytojų būrį. Susirūpinimas savo ateitimi ir troškimas įsigyti kurią nors praktišką profesiją dažną stovyklos gyventoją, ir vyrą, ir moterį, atitraukia nuo poilsio.

Tik laisvalaikiu klesti sportas, tautiniai šokiai, choras, teatras ir kt. meninės veiklos bei profesinio pasirengimo grupės. Daugiausia šventadieniais, o ypač sekmadieniais meno mėgėjų vienetai pasirodo stovyklos gyventojams. Tada didžioji stovyklos salė vos betalpina įvairių tautybių publiką, nes kultūrinių pramogų stovyklai niekuomet nebūva perdaug.

REST AT CAMP

17 o'clock signal. Each one can do his own job for himself. There is the beginning of the different practical courses where everbody wants to be trained in his future life-job. There is no leave or repose. Who is to young to be preoccupied with such matters finds sport, theater, chorus and dances. On Sundays there are exhibitions of such an activity frequainted by various nationality's spectators.



Elektromonteriai grįžta po dienos darbo — Electricians go home after a days work

IŠ KASDIENINIO GYVENIMO

Štai, dar keliolika nuotraukų iš stovyklos kasdieninio gyvenimo, kuris nesiduoda grupuojamas skyriais, bet kuris vis dėlto sudaro dalį tremtinių gyvenimo tame medinių barakų mieste. Juk teisybė yra, kad genys margas, tačiau gyvenimas stovykloje dar margesnis. Stovykloje susitiko tremtiniai iš įvairių savo tėvynės vietovių ir visokio užsiėmimo bei tarnybinės padėties. Stovyklos gyvenimo verpetai nutvėrė lygiai vienodai taip buvusį direktorių ar inžinierių, kaip ir paprastą juodadarbį darbininką, ir sulygino tuo pačiu maistu iš bendro katilo.



Lietuviai policininkai ties lietuvių-latvių stovyklos riba
Lithuanian policemen on the border of the Lithuanian-Latvian camp

FROM DAILY LIFE

There are some photos about our camp's daily life, but they cannot be classified. It is miscellaneous, but it exhibits DP at this big city of wooden huts. It is said that a woodpicker is as motley as our life. There are DP's from every part of our country, of various professions and jobs, of very different social condition and standard of life. The destiny's whirlpool hack gathered a director or engineer together with daily worker and nourishes them from the same kettle.



Lietuvių policija

Lithuanian policeman



Mūsų ryšininkas su Zeveno geležinkelių stotimi

Our transport-keeper between Seedorf and Zeven railwaystation



Priešgaisrinės apsaugos darbuotojai — Firemen



Karuzelininkai užklydo į stovyklą — Merry-go-round came to the camp



Kad žiema netikėtai neužkluptų

That winter would not find us unprepared . . .



Savi pomidorai skanesni

Our own tomates taste better



Rytmečio „mankšta" — Morning "exercise"



Puikiai užderčio tabakas! — Tobacco harvest is good!

Yra tokia dainelė, kurią ilgesingai dainuodamas lietuvis savame krašte kadaise, niekuomet nepagalvodavo, kad kada nors taps išrautas iš gimtojo kiemo ir po svetimu dangumi gyvendamas, jos žodžius sau prisitaikys. O dainelės žodžiai prasideda taip:

Sutems tamsi naktužėlė
Nudrengs drangi dran-
(gužėlė,
Kur aš nukeliausiu,
Nakvynėlę gausiu? ...



Vienas mūsų jauniausiųjų — One of our youngest

Kaip tinka dabar tie žodžiai mums, tremtiniams. Daug kelio padarėme šiame svetimame krašte, kai viesulai išplėšė mus iš tėviškės. Daug durų privarstėme čia, beieškodami nakvynės šioje tamsioje nakty. Būtų dideli tomai knygų, jei surašytumėm visus mūsų vargo kelius, kuriuos išmynėme svetimoje žemėje, grįžimo savojon beieškodami. DP stovyklos mus priglaudė ilgesniam laikui. Bet ir čia mūsų gyvenimas klajūniškas — Šioje vietovėje-Seedorfe - esame surinkti daugiau, kaip iš keleto stovyklų, o ir kiekvienas gyventojas-retas, jei jis savo pabėgėliškąją mantą rišo į ryšulėlius bent trejetą kartų. Dešimtimis kartų teko daugumai palikti gyvenamąją vietą ir vis naujoje suktis lizdelį. Toks jau buvo DP gyvenimas. Sukimšti kaip silkės barakuose, kaip pelės gyvename savo lagaminuose, negaudami laiko net jų išpakuoti. Ir negreit juos išpakuosime. Jau daugelis naujai pakuojasi, naujon kelionėn ruošdamiesi, naujos pastogės ieškodami. Vienas kitas išsiruošė užjūrio kelionėn-Amerikon, Anglijon ir kitur, o besibaigiančios mūsų globėjos UNRRA'os dienos nežada ir stovykloje pasiliekantiesiems ramaus gyvenimo. Ak, dar daug kartų raišiosime savo turtelį, ne tik nakvynės, bet ir duonos ieškodami. Tačiau darbas ir prakaitas, kuriuo valgysime savo duoną, mūsų nebaugina. Mes esame įsisąmoninę, kad tik per darbą ir prakaitą sulauksime šios žiaurios nakties pabaigos, sulauksime aušros, kuri išves mus iš klajūniško gyvenimo į mūsų gimtuosius namus. Mes ištversime, dvasioje jungdamiesi su savo broliais tėvynėje ir nuolatos prisimindami jų didvyriškumą nelygioje kovoje su prispaudėjais. Mes tikime Didžiosios Tiesos pergale pasaulyje! Mes tikime mūsų grįžimu į laisvą ir nepriklausomą demokratinę Lietuvą!



Du draugu nuo Utenos. Abudu DP

Two very friends from Utena. Now both DP'

It was there a little song which the Lithuanian would like to sing in his native country never boring a mind he will be pulled out of his home too, and that, living under the foreign sky, he would let these words to be tried upon himself. And the words of that song are:

Just growsa dusky (night,
Will fall a foggy mist.
Where shall I wander,
Where pass a night?

How much application may have these words to ourselves being banished away from our homes. What a long way we have left behind in this foreign country after the dreadful whirl has pulled us out of our homes. Many doors we have had to open and close them again on our way for a shelter in this dusky night. Many volumes of books there should be written if we could put down all our ways of trouble and distress in foreign countries being always in search for the very path leading us home again. DP camps have granted us a shelter for a longer while though our living there, however, was a vagrant one. In this camp we have been gathered from many a camp. Every inhabitant has packed up his mean refugee-chattels into bunches at least for the third time. The greatest part of them has already had to change their living-places for the tenth time, for once again he had to nestle in new shelter at other places. Such is the life of DPs. Condensed and pressed like herrings in a barrel we have to live in our barracks as mice in the luggage having no opportunity to unpack. And many a month will elapse until we shall be able once again to pack up. Many of us are now going to pack up their chattels for their new voyage—their new shelter. Some of us are going to begin with their set—out over the high seas—to America, England or elsewhere, because the taking-care days of UNRRA are nearing an end and the unknown future does not offer any life to be free of care to the rest of the camp.

Alas! Once again and again we have to pack and unpack our bunches of poor chattel both for a shelter and for a slice of bread. However, we have no fear to work or sweat for to earn in such a way our daily bread. Because we are deeply convinced that only by our labour and sweat we shall have a hope in expecting the end dawn of this gruesome night and thus to meet the coming which will be able to guide us out of this vagrant life to our native country. We are hoping to stand it out being in spirituous connexion with our brothers left at home and possessing a permanent remembrance about their heroism in the unequal struggle with the suppressors of our nation. We believe in the Victory of Great Truth! We believe in our return to the free, independent and democratic Lithuania!

LATVIJA



Latviete tautisko darināju m skatē A Latvian women at the national exhibition



Tautu meita Seedorf'as pakalne A girl in national dress at the hill of Seedorf

Seedorfas nometnes latviešu daļā mīt ap 1600 trimdinieku. Apkartnes tīrumi un plavas, meži un upes dažkārt atgādina dzimtenes ainavu. Pelēkas un vienmuļas koka barakas turpretim dzeš katru illuziju. Tomer latviešu gara možums nava zudis. Radoša izdoma un darba mīlestība pārveido un izdaiļo mītnes. Latvieši strādā un tic savai rītdienai.

Zaudējusi nesalīdzinami vairāk ka visi citi, kam otrais Pasaules karš pāri gājis, tomer nav nespēkā sabrukusi, nav parvērtusies inertā masā. Ari emigracijā latvieši ir organizēta, radoša un mērktiecīgi domājoša tauta un gaida izdevību, lai savus spēkus un energiju liktu lietā.

There are about 1600 DP's living in the Latvian part of Seedorf camp. The fields and meadows, woods and rivers remined us sometimes the native landscape. In opposite are the grey wooden huts, which disturbe any illusion. But the Latvian spirit is still vigorous. The creating fancy and love of work change and decorate the accomodations. The Latvians are working with a faith in the future.

Having lost more than anyone other, who have experienced the 2nd World War, but not broken down and changed in an inert mass. The Latvian population is still organised and creating and have their clear aim although living in conditions of exile. They are waiting for the moment, when they will be able to set in use their strength and power

BAZNĪCA

Baznīcas un ticības spēks balsta latvieti - arī trimdinieka gaitās. Klusās pārdomu stundās mūsu domas tiecas aizstaigāt pie dzimtenes cēlajiem dievnamiem, vērt viņu durvis un ļauties tiem mirkļiem, kas dod mums spēkus izturēt. Trimdas ceļos mums līdzi ir tikai tīrās ilgas un darba griba — mūsu tautas dzīvais gars. Un kas gan var būt vērtīgāks par šīm līdzpaņemtām vērtībām ar kurām mēs nākotnē savas tautas vēstures lappuses atstāsim zelta burtiem rakstītus vārdus par trimdā vadīto laiku un tur radītām vērtībam.



Latviešu mācītājs P. NESAULE — The Latvian Paster

The church and power of belief support the Latvian people in their ways of bunishment. Our thoughts travel in the silent hours of memory to the precious temples in our native country, and give us power to endure. We have only our clear desire and diligence with us in the ways of exile, which is the living part of our folk. What can be more worth for us than these wealths, which will be written with golden letters into the pages of our history.



Latviešu dievnams — The Latvian camp church



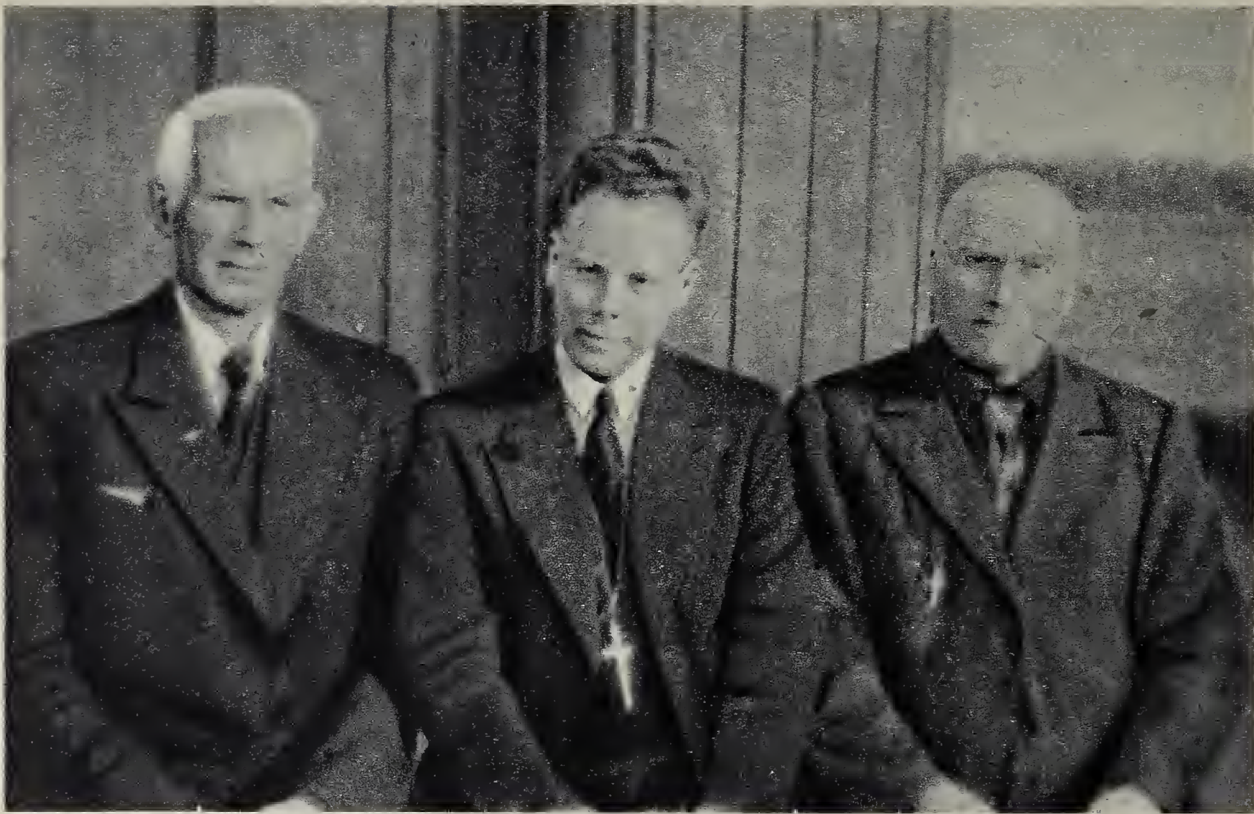
Jaunavu un jaunekļu iesvēte nometnē — The consecrated of youth



Iesvētītie — The consecrated



Iesvētītie — The consecrated



Draudzes priekšnieks G. KINSTLERS, macītājs P. NESAULE un pērminderis G. SALMS
The chairman of parish G. KINSTLERS, clergyman P. NESAULE and church servant G. SALMS

Seedorfas latviešu Ev.-lut. draudzes pirmsākumi meklējami Montgomerija nometnē. No turienes ari atvesta tagadējā altara iekārta un altarā glezna, ko darinājis F. Zavickis. Čaklas rokas no pelēkas barakas izveidoja trimdas dievnamu. Draudzes prieksnieks —

— G. KINSTLERS, macītājs — P. NESAULE. Dievkalpojumus bieži kuplina macītāji no citām nometnēm. Notikušas divas jauniešu iesvētes. Draudzē darbojas dāmu komiteja. Sarīko garīgus priekš-lasijumus.

Mazakas draudzes ir ari katoļticiģiem un pareizticigiem.

The Latvian Ev.-luth. parish of Seedorf camp was grounded in the DP "Montgomery" camp. The altar requisites and the altar picture, painted by F. ZAVICKIS, were brought from there. Diligent hands changed the gray hut into the church of exile. Mr. G. KINSTLERS is the chairman of Latvian parish, and the clergyman is Mr. P. NESAULE. Sometimes pastors of other camps give services in our camp too.

Two consecrations of youth took place. A ladies committee arranges different lectures.

There are two smaller parishes for catholic and orthodoxal Latvians in the camp.

PADOME



Latviešu nometnes komandants R. SILĀRAJS UNRRA's administrācijas virsnieka Mr. GARDNER kabinetā
The Leader of Latvian camp Mr R. SILARAJS in the office of UNRRA Administtion Officer Mr. GARDNER



Seedorf' as latviešu
pirmā padome

The first Latvian
Council of Seedorf camp

Kultūras darbenieki

Seedorfas latviešu nometnē darbojas bērnu dārzs un tautskola J. VAIVODA vadībā. Ģimnazijas direktors ir M. GAIDE, kuŗš pazīstams ka mācību grāmatu autors un trimda iznakusi viņa grāmata „Valodas mācība tautskolai".

Kultūras dzīves centrā ir YMCA's nodaļa, kuŗas darbs izvēršas plašāk un plašāk un sadalās vairākās sekcijās. Jaukts koris, vīru dubultkvartets (diriģents V. DVARIONOVIČS) un tautisko deju kopa (vada Z. LIEPA) dara pilnīgākus latviešu sarīkojumus. Drāmatiskā sekcijā F. ANDERMANIS sagatavojis R. Blaumaņa „Ļaunais gars", „No saldenās pudeles", saīsinātu A. Brigaderes pasaku lugu „Maija un Paija" un uz valsts dibināšanas svētkiem Raiņa „Uguns un nakts". Režisors J. KAĶIS iestudējis R. Blaumaņa „Trīnes grēki" un mūsu nometnē sarakstītu R. MARTA „Nepieticīgie". Sniegtas izrades ari citās nometnēs. Dekoracijas gatavojuši A. FREIMANIS un F. ZAVICKIS. Literārā sekcija (vada A. ZARIŅŠ) darbojas literārais seminārs.

Sarīkoti divi vietējo rakstnieku vakari.

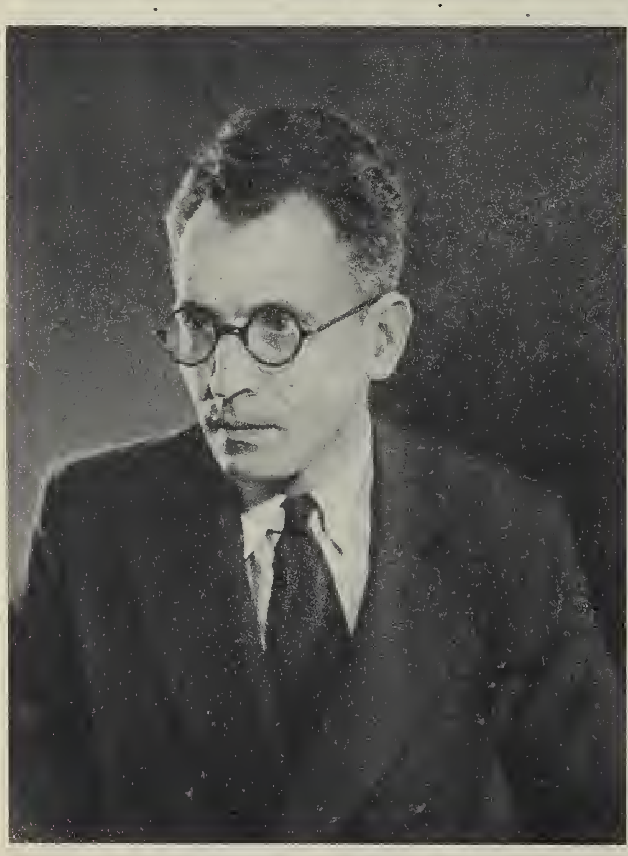
Darbojas angļu, franču, vācu valodu kursi un auto vadītāju, būvniecības, piensaimniecības techniskie kursi.

Sporta vadītājs A. ZĀLBERGS kārto daudzo sekciju, ka:

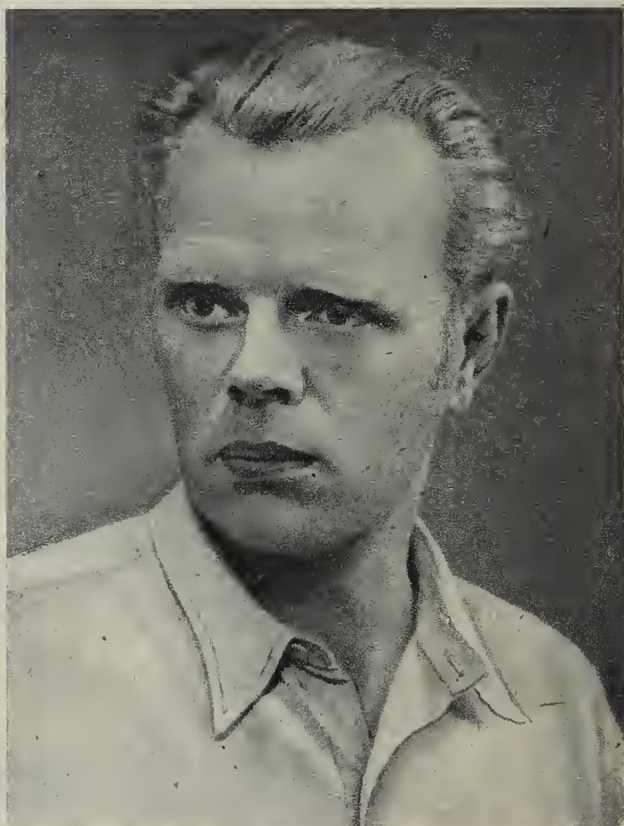
basketbola, volejbola, futbola, galda tenisa, šacha un boksa sacensību organizēšanu. Sportisti guvus, labus panākumus sacenšoties pašu mājās un citās nometnēs (Ķīlē, Volterdingenā, Oldenburgā) ar angļu, poļu, vācu un latviešu vienībām.

Nometnes bibliotekā grāmatu skaits pārsniedz 1800. Darbojas lasītava. Plaši izkārtota laikrakstu un žurnālu abonēšana.

Nometnes latviešu izglītības un kultūras dzīvi vada agr. E. BARDA.



Ģimnazijas direktors – Mārtiņš GAIDE
The Head-Master of Latvian Secondary School



Gleznotajs Alfreds FREIMANIS
The painter

CULTURAL BRANCH

There are infan .d elementary schools at Seedorf camp under leading of Mr. J. VAIVODS. The head-master Mr. GAIDE is leading the secondary-school. He is well known as author of many text books in Latvia and here in bunishment he has published his "Latvian Grammar for Elementary Schools" too.

In the center of cultural life there is YMCA team. Its work becomes many-sided and gets more popularity with every day. It is divided in many sections: choir, men's octet (conducter V. DVARIONOVICS) and national dancers group (manager Z. LIEPA) accomplishes the Latvian performances. The dramatical section, the stage manager F. ANDERMANIS, has performed comedies "The evil spirit", "A drop from the bottle" by R. Blaumanis and the fairy tail "Maija and Paija" by Brigadere. The drama "Fire and Night" by Rainis was performed on the Independence Day. Under leading of stage manager J. KAKIS were performed: the comedy "The sins of Trine" by Blaumanis and "Unsatisfied", comedy written in our camp by R. Marts. The camp artists have acted on other stages too. The decorations are made by stage painters A. FREIMANIS and F. ZAVICKIS.



Nometnes mūzikas dzīves kārtotājs, diriģents V. DVARIONOVIČS
The ruler of the camp's musical life, conducter

The section of literature is managed by A. ZARINS. Literary consultations are arranged and several performances of our young camp poets have been held.

English, French and German language courses are arranged and besides them technical courses for drivers, builders and dairy.

The leader of sports Mr. A. ZALBERGS manages basketball, waleyball, football, table tennis and boxing teams and besides them the chess section. The sportsmen have absolved many succesfull matches in our camp and outside it (Kiel, Volterdingen, Oldenburg) with English, Polish and Latvian sportsmen.

There is a big number of books in the camp library—more than 1800. The camp inhabitants have the opportunity to get newspapers through the library.

Mr. E. BARDA is responsible for the whole cultural life of Seedorf camp.

IZGLĪTĪBA

Darbs skolā trimdas apstākļos prasa daudz izturības un pašuzupurēšanās, kā no skolēniem ta skolotājiem. Uzņēmumā redzami tautskolu beigušie mācības gada laikā pārdzīvoja tris nometnes: Hassendorfas, Montgomerija un Seedorfas. Vasarā mācības noritēja ārā, koku paēnā, bet vēlāk neapdzīvotās, izpostītās barakās. Tagad tautskola novietota lielākā barakā, kur ir gaiši, silti un lietus nelīst uz galvas. Tautskolu apmeklē 154 skolēni 12 skolotāju vadībā.



Tautskolu beigušie

Those, who have absolved the Latvian Elementary School at Seedorf camp

The school work in the conditions of exile is very difficult and takes a great deal of perseverance and self offering as well as from the teachers as pupils. The absolvents of elementary school, which you see in the picture have changed three camps during one term: Hassendorf, Montgomery camp and Seedorf camp. In the beginning the lessons were held outside in the shadow of trees, but later in wasted and unoccupied huts. At present our school is stationed in a bigger hut with enough light, warm rooms and it does not rain through the roof. 154 pupils managed by 12 teachers are learning in the elementary school.



Tautskolas saime

The staff of Elementary School

Ģimnazija nosaukta latviešu rakstnieka Andreja PUMPURA vārdā. Tur mācās 54 skolēni. Bez grāmatām darbs grūts, tālab skolotāji tas gatavo paši. Gatavo un gādā ari citus mācības līdzekļus. Skolas telpas un mēbeles pa lielākai daļai pašu skolēnu darbs. Klašu sienas rotā rakstnieku portreti, zīmējumi, gleznas un zīmīgi izteicieni. Pagalmā iesēti zālāji un izveidota mozaika — latviska saulīte. Skolotāji un skolēni pārvar daudz grūtību, strādā centīgi un piedalās nometnes kultūrālos pasākumos.

The secondary school bears the name of Latvian poet Andrejs PUMPURS. 54 pupils are learning there. The work without necessary text books is quite impossible, therefore teachers are writing books themselves. The means of instruction are made by pupils and teachers. Also the class-rooms and furniture are mostly the result of pupils own job. The walls of class-rooms are decorated with portraits of Latvian poets, different pictures and important sentences. In front of the school-hut there is a sward in the middle of it a mosaic ornament—the Latvian sun is placed. Teachers and pupils overcoming many difficulties take part in the camp's cultural life too.



Ģimnazijas saime — The staff of secondary school

SKATE

Latviešu māku darināt tautiskas rotas un nacionala stila audumus, rādīja sarīkota skate. Daudz kas darināts trimdā, dala priekšmetu atvesti līdz no dzimtenes.

Vērojot plašo eksponatu klāstu, spožāk iemirdzas katra latvieša acis. Mēs bijām un esam tauta ar vecu un augsti attīstītu kultūru. To liecināja arī citu naciju ļaudis mūsu tautisko darinājumu skati vērodami.



UNRRA's direktors ar viesi atstāj skati
The UNRRA Director and guests leave the exhibition

Skate notika 24., 25. un 26. augusta. Ta ietilpa UNRRA's gada svetku sarikojuma. Skatė latvisko terpu un audumu krasainiba mijas ar sudraba un koka izstradajumiem. Galvenaja telpa bija novietoti etnografiskie terpi, jostas, prievites, balti un peleki linu audumi un tumsi tonetas segas. Otraja telpa redzejam trimdas darinajumus — kokgriezumus un apgerbu dalas.



Tautisko darinājumu skate — The National Exhibition

The exhibition showed the Lâtvian art in fitting out jewels and linnen in national style. Many exponates are made in the camp, but one part is brought from the native country.

You can see a certain proud shining in the eyes of every Latvian, when he is looking at the national manual labour of his folk. We were and we are till now a population with an ancient and high developed cultural standard. The best proof of this is the criticism given by members of other nationalities. An exhibition was arranged on the 24th, 25th and 26th of August and it was included in the programme of UNRRA one years jubilee celebration. The gay coloured national dresses and cloths were changing with national trinkets and carvings. In the main room there were ethnographical exponates like national dresses, ornamented linnen and dark coloured blankets. In the other room we could see manual labour made in the DP camps mostly carvings and home made clothing details.



Tautisko darinājumu skate

The National Exhibition



Tautisko darinajumu skate

The National Exhibition



Tautisko darinājumu skate

The National Exhibition



Lauku māja Vidzeme

An ancient Latvian farmer's house of Vidzeme



Jēkaba BINES glezna par latviešu mitologisku temu Dievs, Laima, Māra
The picture painted by Jekabs BINE from the Latvian mithology

Senās latviešu dievestības (religijas) kodols veidojas no trisvienīga Dieva — paša Dieva — visuma centra un padoma devēja cilvēkiem, Laimas — viņa sievišķīgās sejas un likteņa lēmējas un Māras — visuma materijas mātes un cilvēka auguma glabātājas.

Latvietis netic, bet atskarst Dievu, nākot saskarē ar dievišķām parādībām. Rīkodamies pēc savas sirdsapziņas un cenšoties izprast likumību dabā, latvietis sasniedz savas dzīves jēgu un piepildījumu.

The religion of ancient Latvians bases on trinity: the God, who is the centre and adviser, Laima — goddess of fate and luck and goddess Mara — the saver of the whole universum and mother of people, who saves the dead souls too. The Latvians do not believe the God, but recognise Him, coming in contact with the divine. The ancient Latvian deals as his intellect orders him to understand the ruling of nature.



Tautisko darinājumu skate, koka izstrādājumi The National Exhibition, carvings



Tautisko darinājumu skate, kalumi metallā The National Exhibition, jewels and trinkets

PRESE

Tautiešu vajadzībām nometnē 3 reiz nedēļā iznāk rotēts laikraksts „Ezerciema Balss" .Laikraksts lasītājiem sniedz īsumā jaunako pasaules notikumu apskatu, informāciju un aprakstus par nometnes dzīves notikumiem. Tas ar nosaukumu „Atbalss" sāka iznākt 1946. g. 26. martā un Ziemassvētkos atklātībā paradijas 160. reizi.

The camp newspaper "Ezerciema Balss" (The Voice of Seedorf) is published three times weekly and is reproducted on the multiplier. The paper gives information from the whole world and besides it informes about the camp affaires. The production of the news sheet was started one week after the first Latvians arrived at Seedorf camp and it beared the title "Atbalss" (Echo). The "Voice of Seedorf" had celebrate the jubilee of 160th Nr. on the Christmas 1946.



Redaktori darbā — The editors at work



Ģimnazijas Žurnāla titullapa

The periodical of secondary school, front page



Bibliotekārs darbā

The librarian at work

Teātris



Režisors F. ANDERMANIS
The stage-manager



Dekorators A. FREIMANIS darbā
The scene-painter at work



Teātris brauc ciemos
The theatre goes to give a visit



Tēlotāji ,,No saldenas pudeles" The actors of comedy "A drop from the bottle"



Tēlotāji ,,Nepieticīgie"
The actors of comedy "Unsatisfied"

Jautas Dejas



Năc, năc, dejot săc!

Come with us, start to dance!



Tautas dejas dzimtenē

National dances



Griežoties top jautrs prāts

Happy spirit through the dance



Deju kopa

The group of national dancers



Sudmalinas "The mill"

Tautas dejas latvietim ietilpst ,,daiļas dzīvošanas" jēdzienā. Latvietis dejo lai priecatos, atpūstos un padižotos ar savu daiļo un stalto augmumu. Vairums ir grupu dejas, kur gandrīz katra takts sniedz kādu jaunu ritma vai soļa izpausmi. Mūsu tautas deja nepazīst melancholisku līganumu, turpretī tanī sastopam spēka, dailes, vingruma un miju saskaņu ritmā, kur dejotāji var izteikt savas izjūtas.

The national dances for a Latvian are included in the meaning "beautiful living". The Latvian is dancing to be jolly and in purpose to get recovery. They are particulary group dances, where every measure gives us a new feeling of rhythm and steps. There is no melancholy in the Latvian national dances. In opposite you can find there physical power, changing with beauty and pliancy all in gay, but harmonically balanced performance, so that the dancer is able to express all his emotions.



Tautu meitas-dancotajas — Girls-dancers national dressed

SPORTS



Sportisti aizbrauc! Sportsmen carting away



Basketbolisti The basketball team



Futbolisti The football team



Volejbolistes The woman waleyball team.

DARBS MEŽĀ



295. UNRRA's komandas direktors un saimniecības vadītājs

The Director and Supplying Officer of UNRRA Team 295

Parasti mežiniekiem ir laime un darbs kaulu nelauž, taču atgadas ari nelaimes gadījumi, kas dažkart apdraud pat dzīvību. Pirmie vīri mežā sāka strādāt 10. maijā un pakāpeniski darbos iesaistīja visus darba spējīgos nometnes vīriešus. Pašlaik mežā strādā 542 vīrieši. Jāstrāda 6 stundas dienā, par ko mežinieki bauda priekšrocības drēbju, apavu saņemšanā un dabū palielinātu pārtikas devu un apmēram Rm 100.— mēnesī. Daudzi nodarbinātie agrāk strādājuši garīgu darbu un mežā zāgi velk pirmo reizi, jo trimdā ne visi var darboties savā specialitātē.

Although the forest workers are usually lucky and the work "does not break the limbs", sometimes heavy accidents are happening, even deadly. The first men started to work in the forest on 10th of May 1946 and now there are included all men, who are able to work. The total number of forest workers to day is 542. They have to work six hours daily. Their welfare is better than for other camp inhabitants and they get issued clothing and footwear. They also receive heavy workers rations and their monthly salarey is 100.— RM. Many of workers are drawing the saw for the first time in their life. They have been officials and different specialists before. Not everybody can get employment in his speciality in the exile.



Nāves celonis, nelaimes gadījums mežā

The cause of death-accident in the forest

Sazāģētie materiāli jāieceļ mašīnā

The cut timbers are to be lifted on the lorry





Angļu žurnāliste intervē UNRRA's direktoru par meža darbiem

An English reporter interviews the Director about forest work



Ja zāgi raus, tad maize būs!

Draw the saw and you will have your bread

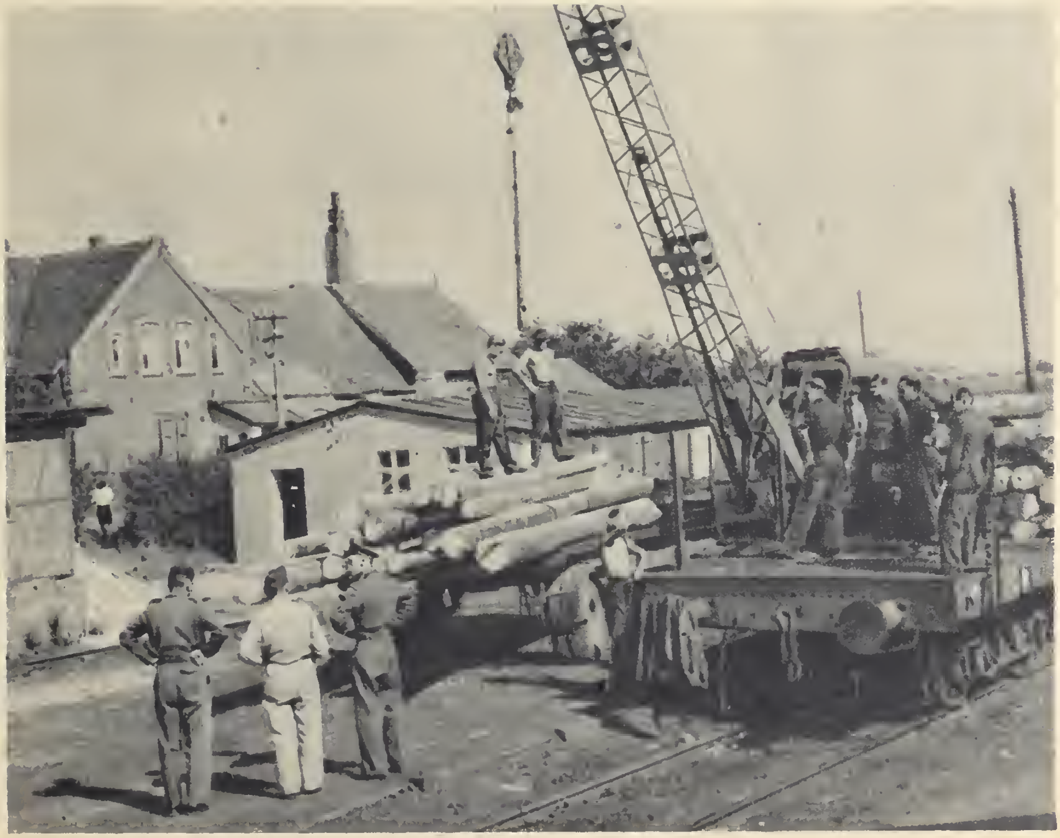


Jāpiekrauj „Fordiņš"

The "Bed Ford" must be loaded up



Uz staciju! To the railway station!



Pēdējais cēliens, vagonā! The last lift in the waggon!



Direktors vēro, vīri ceļ

The Director observes the men lifting



Liek baļķi pie baļķa!

Putting the beams one by another!



Mēs sūtām tos Anglijai.

We are sending them to Britain!

AMATNIEKI

Amatam zelta pamats. Trimda jatiek pasam ar visu gala. Labs paligs tad cirvis un zagis. Latvieši visos laikos izpratusi amata prieksrocības skarbaja dzives ikdiena, tadel katrs prata kadu amatu. Seedorfas nometnē ir daudz jaunu vīriesu, kuri kara apstaklu dēļ nevarēja amatu iemācīties. Tiem domāti būvniecības, elektroinstalācijas un radiò techniķu kursi, kurus noorganizējusi izglītības un kultūras daļa.

"The trade has a golden base". A DP has to arrange all things himself. The best aid is then the saw and axe. Every Latvian was able to learn a qualified job in the peace time, but now there is a great number of young men, who have learned not trade, because of war. Different technical courses are arranged for them by the cultural branch.



Galdnieki. Joiners.



Tam kungam užsūs jaunu svārku — This gentleman will get a new suit



Kurpnieki darba — The cobblers at work

Nometnes drēbniekiem un kurpniekiem gadījās klizma — ugunsgrēkā nodega darbnīcas. Tās atkal atjaunotas un darbi rit pilnā sparā. Kā kurpnieku tā drēbnieku uzdevums ir labot lietotus saziedotos apgērbu gabalus un apavus. Dažreiz kāda māte atnes lietotu segu un ludz no tās pagatavot mazajam bērnam bikšeles vai svarciņus. Ari pieaugušo DP raibās uzvalka daļas sāk aizstāt no segām gatavoti slēpotāju uzvalki, lai gan šeit Seedorfa sniega nav.

Nometnē vēl strādā fotografs, frizieri, bērnu rotaļlietu gatavotāji.

Paši latvieši noorganizējuši kooperātīvu tirgotavu „Vienība", kas apgādā nenormetas preces. Tās mēneša apgrozījums apmēram 5000.— RM.

In a fire accident the camp tailors and cobblers lost their tools and workshops. In a very short time they renovated them and now the labour is going on in full swing. The duty of cobblers and tailors is to repair the gifted cloths and footwear, that they would be of use. Sometimes a mother brings a blanket and asks to make trousers or jacket of it for her little boy. And so the adults change more and more their various clothing against skiing costumes made of blankets, although there is no snow in this area.

A photographer, several barbers and hair dressers are employed and even a toymaker's workshop prepares toys for the children. The Latvians have organised the shop, which supplies the people with not rationed goods.



Amatnieki atpūtas brīdī — The workmen in a short pause

DAŽĀDI

Gatavojot šo žurnālu, mūs vadīja doma parādīt svešiautiesiem latviešu trimdinieku dzīvi Seedorf'as nometnē. Daļa sagatavoto foto uzņēmumu nelaimes gadījumā sadega un tadeļ visas nozares žurnālā nav vienmērīgi illustrētas. Tāpat uzņēmumu techniskā kvalitate ne vienmēr ir tik augstvērtīga kādu to varētu vēlēties.



Kamēr mamma spēlē teatrī, mazā Dagnija vaŗa pusdienas
While mother is acting in the theatre, the little Dagnija prepares the dinner

The idea of this journal was to show the life of Latvian DP's in Seedorf camp to the members of foreign nationalities. A great deal of prepared photos are annihilated in the fire accident and therefore all branches are not like illustrated, so the quality of pictures is not the best one.



Gen. MORGANS braucl Sagaiditāj

Sir Gen. MORGAN is coming


EESTI



Eestlane võõrsil

Estonian abroad

Kirikus

Kui meie elasmis barkid ja köök juba valmis olid, sai ühte barakki kirik sisse seatud. Kogu sisseseade sai paris primitiivselt tehtud, kuna asjatundjad puudusid. Ka puudub meie keskel õpetaja. Suuremateks pühadeks kutsume õpetaja lähemast eesti lagrist.

Koodumaal me palvetasime kivist jumalakodades. Kua aga siin kogu elamine toimub puust barakkides, siis leidis ka juma'akoda omale ühes sellises ulualuse. Ent seda tungivamad on palved....

The church was established ina barrack. The establishment was very primitive because we had no specialists. And there is no priest in our camp. When we have holidays we invite a priest from the other Estonian camps.

In our fatherland we praid in churches made of stone. Here all the life is staying in woden barracks, and therefore the house of God has found a shade itself in one of them. But the prayers are more penetrating then....



Opetaja Reinaru lecriiapsi onnistamas

Clargiman Reinaru at the confirmation



Hardal hetkel

A zealous moment



Tana nad saavad koiguduse täieoiguslikeks liikmeiks.

To-day they become fully entitled members of the church

KOMITEE



Eesti Rahvusgrupi Heaolu Komitee. The Welfare Committee of the Estonian Group

Koiki 200- pealise rahvusgrupi muresid lahendab heaolu komitee. Ta esindab eesti rahvusgruppi ka UNRRA ja teiste rahvusgruppide juures. Vasemalt paremale istuvad: Jaan Lents-sport ja meelelahutus, Arnold Kuurma-haridus, Heino Karm-rahvusesindaja, Joh. Mets-laohoidja, Joh. Kalmus heaolu. Eesti ükiskonna kultuutris elu juhatab ja organiseerib komitee. Sama komitee tegeleb ka inimeste sotsiallmuredega. Komitee saab valitud demokraatlikel alustel ühiskonna kõigi liikmete poolt.

All sorrows of the national group of 200 people will be solved by the Welfare Committee. This Committee represents the Estonian group by UNRRA and by the other national groups too. The Committee organizes and guides the cultural life of the Estonian community. It cares for the affairs of these people. The Committee is elected in democratic way by all the members of the community. From left to right are sitting: Jaan Lents-recreation, Arnold Kuurma-education, Heino Karm-national leader, Joh. Mets store-keeper and Joh. Kalmus-welfare functionary.

Haridus



Üleval: nad mängisid, kuid nüüd keegi tuli musta kastiga . . .
All: lasteaed jalutamas oma juhatajaga eesotsas.

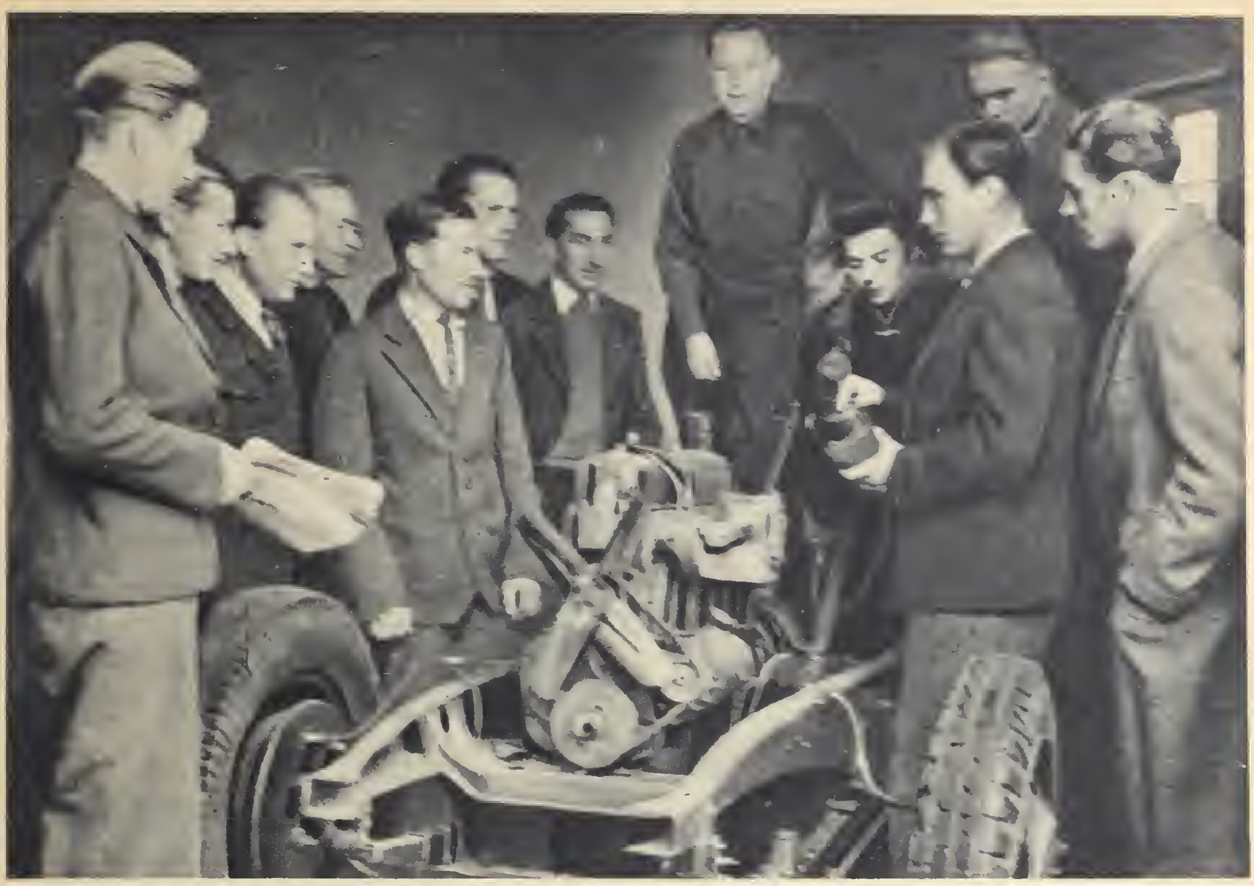
Above: They were playing, but at once somebody came with a black case . . .
Bellow: the children of the kindergarten are walking with their educator



Emakeelne kool-kuigi võõral pinnal ja puust barakis! School and teaching in our own language—though on the strange soil and—in a wooden barrack!



Nad õpivad inglise keelt They are learning english



Laagris nad puuavad omandada uut elukutset ja suvendavad opitud oskust
At the camp they will learn a new trade and deepen something they have learned former



Ta naitab, mida ta juba oskab

He shows what he can already



TEATER



Baleriin Pr. Auster on nii mondagi ohtut oma kunstiga sisustanud

Mrs. Auster, the dancer, has represented us her art in several evenings

Hetki kirevalt õhtult
Some moments of a dance evening









Noored tudrukud ja mehed püüavad anda oma parimat

They young girls and men will present their best

VABA AEG

Vabal ajal melline algab laagris kell 7, leiab ega laagrielanik endale vastava tegevuse. Vabal ajal tiomube ka mitmesuguste kultuuriliste gruppide tegevus. Gruppide tegevus ei paku rahuldust uksnes grupi liekmetele, vaid on melelahutuse ja rōōmu allikaks ka teistele ühiskonna leikmetele.
Vabal ajal võtavad paljuf laagrielanikud osa keelekursus test, erete ingliskeele kursusest. Hea eduga töötavad ka autojuhi kurusest osavotjad kes ise ühe vana automootori parandasid ja suga omi praktilisi oskusi täundasid. Tööst vabal ajal harrastatakse mitmesuguseid alasid vastsvalt huvidele-lektüüt, sport, muusika, bridž, male jne.

In the free- time which begins in the camp at 5 p. m. all the inhabitants find an occupation. During the free-time the cultural groups practice their activity. The members of these groups find satisfaction not only for themselves but they bring much delight and pleasure for all the members of the community too. In the free-time the numerous inhabitants attend the courses where they learn languages, especially the English language. The inhabitants taking part in drivers-courses are working succesfully. They have repaired an old motor-car and so they have had the possibility to end their practical exercises.
During the free-time they will be keen on literature, sport, music, bridge, chess etc.



Vaba aeg

During the free-time

Toitlustus



Koogipersonaal koos oma juhiga

The staff of the kitchen with their leader



Hetk kantiinist

A moment at the canteen